

MEDYCINA DYDAKTYKA WYCHOWANIE

ISSN 0137-6543

ROK XLIII

WARSZAWSKI UNIWERSYTET MEDYCZNY

NR 7-8/2011

Zespół redakcyjny:

Prof. dr hab. Stefan Kruś – redaktor honorowy
Dr hab. Izabela Strużycka – redaktor naczelny
Dr Dariusz Kawecki – z-ca redaktora naczelnego
Mgr Cezary Ksel – sekretarz redakcji

Rada Programowa i Naukowa:

Prof. dr hab. **Marek Krawczyk** – Rektor Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego, prof. dr hab. **Sławomir Majewski** – Prorektor ds. Nauki i Współpracy z Zagranicą, dr hab. **Sławomir Nazarewski** – Prorektor ds. Klinicznych, Inwestycji i Współpracy z Regionem, prof. dr hab. **Anna Kamińska** – Prorektor ds. Kadr, prof. dr hab. **Marek Kulus** – Prorektor ds. Dydaktyczno-Wychowawczych, prof. dr hab. **Mirosław Wielgoś** – Dziekan I Wydziału Lekarskiego, prof. dr hab. **Renata Górka** – Prodziekan ds. Oddziału Stomatologicznego, prof. dr hab. **Jerzy A. Polański** – Dziekan II Wydziału Lekarskiego, dr hab. **Kazimierz Szopiński** – Prodziekan ds. Oddziału Nauczania w Języku Angielskim, prof. dr hab. **Marek Naruszewicz** – Dziekan Wydziału Farmaceutycznego, prof. nadzw. dr hab. **Zdzisław Wójcik** – Dziekan Wydziału Nauki o Zdrowiu, prof. dr hab. **Zbigniew Gaciong** – Dziekan Centrum Kształcenia Podyplomowego.

Wydawca:

Warszawski Uniwersytet Medyczny,
Senacka Komisja ds. Informacji Naukowej i Wydawnictw

Adres redakcji:

ul. Żwirki i Wigury 61, 02-091 Warszawa
tel. (22) 57 20 615
e-mail: mdw@wum.edu.pl
<http://mdw.wum.edu.pl>

Zdjęcia:

Dział Fotomedyczny WUM
Prawa autorskie zastrzeżone. Żadna część publikacji nie może być powielana bez zgody Wydawcy. Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych, zastrzega sobie prawo redagowania i skracania tekstów.

Skład i druk:

Oficyna Wydawnicza WUM
ul. Pawińskiego 3, 02-106 Warszawa
tel. (22) 57 20 327, fax (22) 57 20 380
e-mail: oficynawydawnicza@wum.edu.pl
<http://oficynawydawnicza.wum.edu.pl>

Nakład: 500 egzemplarzy

CZASOPISMO JEST PUNKTOWANE W SYSTEMIE INDEX COPERNICUS

Spis treści

Z ŻYCIA WARSZAWSKIEGO UNIWERSYTETU MEDYCZNEGO

<i>Cezary Ksel</i> Uroczyste wręczenie dyplomów absolwentom studiów licencjackich I Wydziału Lekarskiego.....	2
<i>Biurowy Informacji i Promocji</i> Wręczenie dyplomów absolwentom Oddziału Fizjoterapii II Wydziału Lekarskiego.....	4
<i>Ewa Dmoch-Gajzlerska, Dorota Cholewicka</i> Ślubowanie absolwentek kierunku położnictwo.....	6
<i>Ewa Kępska, Justyna Sidor</i> Otwarcie nowego Oddziału Otologii, Audiologii i Foniatrii Kliniki Otolaryngologii w szpitalu uniwersyteckim.....	7
<i>Cezary Ksel</i> IX Międzynarodowa Konferencja Studenckich Kół Naukowych WUM.....	8
<i>Cezary Ksel</i> Spotkanie „Warszawski Uniwersytet Medyczny - Budowa Szpitala Pediatrycznego”.....	10
<i>Aleksander Zarzeka</i> Galen – nowe pismo studentów WUM.....	11
<i>Elwira Zielińska</i> Z Senatu WUM.....	12

HISTORIA

<i>Mieczysław Szostek, Cezary Ksel</i> Sesja naukowo-historyczna poświęcona sylwetce prof. Jakuba Węgierki.....	14
--	----

NAUKA

Nominacje profesorskie – życiorysy: Prof. dr hab. Iwona Wawer.....	17
Prof. dr hab. Piotr Radziszewski.....	19
Prof. dr hab. Katarzyna Woźniak.....	21

DYDAKTYKA

<i>Agata Matysiak, Agnieszka Wyrozębska</i> Historia zawodu ratownika medycznego.....	24
--	----

KOMUNIKATY

Uroczyste wręczenie dyplomów absolwentom studiów licencjackich I Wydziału Lekarskiego

12 lipca 2011 roku w Sali Senatu Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego odbyła się uroczystość wręczenia dyplomów ukończenia studiów I stopnia kierunku zdrowie publiczne, specjalności: audiofonologia, elektroradiologia, higiena stomatologiczna oraz kierunku techniki dentystyczne I Wydziału Lekarskiego.

Przybyłych na uroczystość gości powitał Dziekan I Wydziału Lekarskiego z Oddziałem Stomatologicznym prof. Mirosław Wielgoś. Na sali zasiedli m.in. prof. Marek Kulus – Prorektor ds. Dydaktyczno-Wychowawczych, dr hab. Sławomir Nazarewski – Prorektor ds. Klinicznych, Inwestycji i Współpracy z Regionem, mgr Małgorzata Kozłowska – Kancelerz WUM oraz Prodziekani I Wydziału Lekarskiego: prof. Renata Górńska – Prodziekan ds. Stomatologii, prof. Barbara Górnicka – Prodziekan ds. studenckich I i II roku, prof. Kazimierz Niemczyk – Prodziekan ds. studenckich III i IV roku, prof. Krzysztof Zieniewicz – Prodziekan ds. studenckich V i VI roku, dr hab. Andrzej Cieszanowski – Pełnomocnik Dziekana ds. Nauczania Elektroradiologii, prof. Leopold Wagner – Pełnomocnik Dziekana ds. Nauczania Technik Dentystycznych, prof. Marek Gołębiowski – Kierownik I Zakładu Radiologii Klinicznej, prof. Olgierd Rowiński – Kierownik II Zakładu Radiologii Klinicznej, dr hab. Danuta Samolczyk-Wanyura – Kierownik Kliniki Chirurgii Czaszkowo-Szczękowo-Twarzowej, Chirurgii Jamy Ustnej i Implantologii, dr Barbara Siemińska-Piekarczyk – Kierownik Zakładu Ortodoncji, Przewodnicząca Rady Pedagogicznej dla Technik Dentystycznych, dr Monika Lachowska – Katedra i Klinika Otolaryngologii, dr Halszka Boguszewska-

Na zdjęciu od lewej: prof. Marek Kulus – Prorektor ds. Dydaktyczno-Wychowawczych, Dziekan I Wydziału Lekarskiego prof. Mirosław Wielgoś oraz Prorektor ds. Klinicznych, Inwestycji i Współpracy z Regionem dr hab. Sławomir Nazarewski

-Gutenbaum – Przewodnicząca Rady Pedagogicznej dla Higieny Stomatologicznej.

Profesor Mirosław Wielgoś, zwracając się do tegorocznych absolwentów podkreślił, że „odebrane dyplomy będą dla każdego nagrodą za wyteżoną pracę oraz determinację podczas studiowania i zdobywania wiedzy”. Potwierdził, że obecna uroczystość kończy pewien etap w życiu każdego absolwenta. – Dla części z Państwa będzie to zamknięcie procesu edukacyjnego oraz podjęcie pracy w nowym zawodzie. Dla innych natomiast dyplom stanie się przepustką do dalszej kariery i kontynuowania studiów. Wszyscy Państwo będziecie musieli dokonać bardzo ważnych

wyborów decydujących o Państwa dalszym życiu. Niezależnie jednak od tego, jakie Państwo decyzje podejmiecie i co postanowicie, życzę Państwu serdecznie, aby obrana przez Was droga okazała się słuszną, przyniosła wiele sukcesów i zadowolenia – powiedział Dziekan I Wydziału Lekarskiego. Zazaczył ponadto, że zdobywanie wiedzy i podnoszenie kwalifikacji zawsze daje satysfakcję. – Zdobyte wykształcenie na pewno nie będzie przeszkadzało w dalszym życiu, a mam nadzieję, że pomoże. Życzę zatem, aby los nadal Państwu sprzyjał, a Wasza wiedza oraz zdobyte wykształcenie zostały należycie docenione i wykorzystane – zakończył prof. Wielgoś.

Profesor Marek Kulus wręczył dyplomy ukończenia studiów licencjackich 107 absolwentom

W imieniu tegorocznych absolwentów studiów licencjackich głos zabrał kol. Marcin Szerszeń

W imieniu Rektora prof. Marka Krawczyka serdeczne gratulacje absolwentom, ich rodzinom i przyjacielom, złożył prof. Marek Kulus. – Dzisiaj ponad 100 absolwentów odbiera dyplomy licencjackie i wszyscy razem z Wami świętujemy ten sukces. Dziękuję Wysokiej Radzie I Wydziału Lekarskiego, wszystkim nauczycielom akademickim i pracownikom, za zaangażowanie, czas i trud poniesiony w przekazywaniu wiedzy tym młodym ludziom – powiedział prof. Kulus. Wyraził przekonanie, że wszyscy nowo promowani licencjaci mogą „śmiało wyruszać na spo-

tkanie jutra, jako świetnie przygotowani specjaliści w swoich dziedzinach”. – Dobrze wspominajcie lata spędzone w naszej Uczelni. Mam nadzieję, że drogi Państwa i naszej Uczelni nie rozjedzą się na długo i niebawem rozpoczniecie studia magisterskie w Warszawskim Uniwersytecie Medycznym – podsumował prof. Marek Kulus.

Następnie 107 nowych absolwentów złożyło uroczyste ślubowanie, po czym odebrało dyplomy z rąk Dziekana prof. Mirosława Wielgosia oraz Prorektora prof. Marka Kulusa. Na zakończenie uroczystości głos za-

brał przedstawiciel tegorocznych absolwentów – Marcin Szerszeń z kierunku techniki dentystyczne, który podkreślił znaczenie, jakie dla nowych absolwentów posiada odebranie dyplomu z tytułem licencjata. – Tytuł licencjata nadawany jest studentom, którzy spełnili wszystkie wymagania stawiane przed nimi w czasie całego toku studiów. Te trzy lata zmieniły wiele nie tylko w kwestii informacji przyswojonych przez nas, ale również w kwestii mentalnej. Myślę, że jesteśmy bogatsi o wiele doświadczeń, które są zarezerwowane tylko dla studentów uczelni medycznych. Pomimo że przez 3 lata studiów licencjackich nie mieliśmy zajęć z empatii w stosunku do pacjenta, nikt z nas nie zapomina, że to on jest najważniejszy. Wykonując swoją pracę zgodnie z tym, czego nas tutaj nauczono, czujemy się za niego w jakimś stopniu odpowiedzialni – powiedział Marcin Szerszeń. Dodał przy tym, że kończąc tak prestiżową uczelnię, jaką jest Warszawski Uniwersytet Medyczny, obecni na sali absolwenci czują się zobowiązani do dalszego rozwoju, godnego reprezentowania Uczelni nie tylko postawą i opinią o niej, ale również poprzez jakość świadczonych przez nowych absolwentów usług medycznych. – Nie ulega wątpliwości, że w dzisiejszych czasach wykwalifikowany elektroradiolog, audiofonolog, technik dentystryczny czy wykonująca wzorowo swoje zadania higienistka dentystryczna znacząco wpływają na poprawę jakości leczenia. Jesteśmy więc z siebie dumni, ponieważ jako część personelu medycznego, czujemy sens naszego działania – zakończył Marcin Szerszeń. Muzycznym podsumowaniem ceremonii wręczenia dyplomów była pieśń „Gaudeamus igitur”.

Cezary Ksel
Redakcja „MDW”

Wręczenie dyplomów absolwentom Oddziału Fizjoterapii II Wydziału Lekarskiego

5 sierpnia 2011 roku, po raz ósmy w historii Oddziału Fizjoterapii II Wydziału Lekarskiego Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego odbyła się promocja licencjatów i magistrów. Dyplomy odebrało 202 absolwentów.

Gospodarzem uroczystości był prof. Jerzy A. Polański – Dziekan II WL

Wydarzenie, które poprowadził Dziekan II Wydziału Lekarskiego – prof. Jerzy A. Polański, zapoczątkowało uroczyste wejście orszaku i wysłuchanie pieśni „Gaude Mater Polonia” oraz „Hymnu Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego”. W centrum uwagi byli absolwenci, którzy na dyplomatorium przybyli w towarzystwie swoich rodzin i przyjaciół. W uroczystości wzięli udział: prof. Sławomir Majewski – Prorektor ds. Nauki i Współpracy z Zagranicą, dr hab. Sławomir Nazarewski – Prorektor ds. Klinicznych, Inwestycji i Współpracy z Regionem, prof. Barbara Górnicka – Prodziekan ds. studenckich I i II roku I Wydziału Lekarskiego, prof. Anna Doboszyńska – Prodzie-

kan ds. Oddziału Pielęgniarstwa Wydziału Nauki o Zdrowiu, prof. Zbigniew Gaciong – Dziekan Centrum Kształcenia Podyplomowego, dr hab. Dariusz Szukiewicz – Prodziekan ds. Oddziału Fizjoterapii II Wydziału Lekarskiego. Zaproszenie Dziekana przyjęli także Członkowie Rady Wydziału, mgr Katarzyna Szczęśniak – Kwestor Uczelni, reprezentująca władze administracyjne, dr hab. Joanna Juskowa – współtwórczyni Oddziału Fizjoterapii Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego, dr Maria Grodnem – Konsultant Krajowy w Dziedzinie Fizjoterapii, mgr Ewa Marzena Pełszyńska – Dyrektor szpitala klinicznego przy ul. Banacha, kierownicy jednostek, w których absolwenci, będąc jeszcze w roli studentów, odbywali ćwiczenia oraz nauczyciele akademicy i promotorzy prac dyplomowych.

Prorektor prof. Sławomir Majewski w imieniu JM Rektora – prof. Marka Krawczyka i własnym pogratulował absolwentom oraz podziękował nauczycielom akademickim i pracownikom Uczelni za zaangażowanie oraz wysiłek, które włożyli w swoją pracę dydaktyczną. Stwierdził także, że dzisiaj nagradzani licencjaci i magistry „mogą śmiało wyruszyć na spotkanie jutra, jako fizjoterapeuci, którzy będą służyć chorym”.

Podsumowania okresu studiów dokonał Prodziekan ds. Oddziału Fizjoterapii – dr hab. Dariusz Szukiewicz. Powinszo-

Na zdjęciu od lewej: prof. Z. Gaciong, prof. B. Górnicka, dr hab. S. Nazarewski, prof. J. A. Polański, prof. S. Majewski, prof. A. Doboszyńska

Gratulacje studentom złożył dr hab. Dariusz Szukiewicz – Prodzikan ds. Oddziału Fizjoterapii

wał on absolwentom pracowitości i wytrwałości w dążeniu do wyznaczonego celu, a także wyraził przekonanie o tym, że kończąc Warszawski Uniwersytet Medyczny – jedną z najlepszych Uczelni w Polsce, zdobyli oni solidne przygotowanie zawodowe oraz wiedzę, którą na pewno będą mieli możliwość wykorzystać w praktyce. Zachęcił ich również do pogłębiania swoich umiejętności i dążenia do samorozwoju w dziedzinie, w której się wyspecjalizowali.

Punktem kulminacyjnym wydarzenia było złożenie uroczystego ślubowania, po którym odbyło się rozdanie dyplomów. Jako pierwsze otrzymały je studentki z najwyższymi średnimi: Sława Madej (średnia 4,67), Natalia Mrozińska (średnia 4,61) i Anita Duda (średnia 4,61). Dodatkowe wyróżnienie, „Złotą Odznakę” – przyznawaną przez Studenckie Towarzystwo Naukowe za ponadprzeciętną aktywność naukową, dostała mgr Anna Mierzwińska.

Uroczystość zwińczyło pamiątkowe zdjęcie absolwentów i Władz Uczelni.

Biuro Informacji i Promocji

Prof. Sławomir Majewski – Prorektor ds. Nauki i Współpracy z Zagranicą oraz prof. Jerzy A. Polański podczas wręczania dyplomów nowym absolwentom Fizjoterapii

Tegoroczni absolwenci Oddziału Fizjoterapii II Wydziału Lekarskiego z dumą prezentowali swoje dyplomy

Profesor Jerzy A. Polański oraz kol. Anna Mierzwińska – laureatka dodatkowego wyróżnienia „Złotej Odznaki”

Ślubowanie absolwentek kierunku położnictwo

W dniu 7 lipca 2011 roku w uczelnianej Sali Senatu, w obecności Prorektora ds. Dydaktyczno-Wychowawczych – prof. Marka Kulusa, Prodziekana ds. Kierunku Położnictwo – prof. Ewy Dmoch-Gajzlerskiej, wykładowców Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego oraz zaproszonych gości odbyła się uroczystość ślubowania i nakładania czepków przez tegoroczne absolwentki położnictwa.

Wydarzenie swoją obecnością uświetnili: Przewodnicząca Warszawskiej Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych – Ewa Przesławska, Skarbnik Warszawskiej Okręgowej Izby – Jacek Wojciechowski, Zastępca Dyrektora Departamentu Pielęgniarek i Położnych – mgr Jolanta Skolimowska, nestorki zawodu położnej, nauczycielki i wychowawczynie wielu pokoleń położnych: mgr Stefania Hoch, mgr Maria Kocent, mgr Irena Chołuj, mgr Grażyna Fijewska oraz mgr Teresa Wróbel, którzy skierowali wiele ważnych i ciepłych słów zarówno do młodych adeptek kierunku położnictwo, jak i Władz Uczelni. Wzruszającym momentem uroczystości było wspomnienie przez Panią Stefanię Hoch – odznaczoną Medalem Florence Nightigale przyznawanym przez MKCK za pracę i zasługi na rzecz rozwoju kształcenia pielęgniarek i położnych – jej własnego ślubowania, które odbyło się 70 lat temu.

Zwyczaj ślubowania położnych sięga XVI wieku, w którym to składanie przysięgi wierności zasadom etycznym zapoczątkowały położne – absolwentki paryskiej szkoły Hotel Dieu. Historia nakładania czepka wywodzi się z XVII wieku, kiedy to przywilej noszenia czerwonego aksamitnego kapturka i złotego łańcucha otrzymała Louise Borgeois – nadworna położona francuskiej królowej Marii Medycejskiej. Ślubowanie i nałożenie czepków absolwentkom Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego wpisuje się w tradycje uniwersyteckiego kształcenia położnych na ziemiach polskich, sięgającej czasów prof. Rafała Czerwiakowskiego (1743-1816) – kierownika Katedry Anatomii, Chirurgii i Położnictwa, w której prowadzono wykłady i zajęcia praktyczne dla położnych.

*prof. Ewa Dmoch-Gajzlerska
mgr Dorota Cholewicka
źródło: www.wum.edu.pl*

Profesor Marek Kulus – Prorektor ds. Dydaktyczno-Wychowawczych oraz prof. Ewa Dmoch-Gajzlerska – Prodziekan ds. Kierunku Położnictwo podczas uroczystości ślubowania położnych

Absolwentka położnictwa podczas ceremonii nakładania czepka

Pani Stefania Hoch wspominała własne ślubowanie sprzed 70 lat

Otwarcie nowego Oddziału Otolologii, Audiologii i Foniatrii Kliniki Otolaryngologii w szpitalu uniwersyteckim

W dniu 15 lipca 2011 r. w Klinice Otolaryngologii mieszczącej się w Samodzielnym Publicznym Centralnym Szpitalu Klinicznym przy ul. Banacha, odbyło się uroczyste otwarcie zmodernizowanego Oddziału Otolologii, Audiologii i Foniatrii.

Na uroczystość zaproszone zostały Władze Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego, na czele z JM Rektorem – prof. Markiem Krawczykiem, Prorektorem ds. Klinicznych, Inwestycji i Współpracy z Regionem – dr. hab. Sławomirem Nazarewskim, Dziekanem I Wydziału Lekarskiego – prof. Mirosławem Wielgoś oraz Prodziekanem I Wydziału Lekarskiego – prof. Barbarą Górnicką. Otwarcie uświetnili swoją obecnością również: przedstawiciel Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego – mgr Danuta Janczak, Władze szpitala: Dyrektor – mgr Ewa Marzena Pełszyńska, Zastępca Dyrektora ds. Ekonomiczno-Finansowych – mgr Małgorzata Pajórek, Zastępca Dyrektora ds. Medycznych – dr hab. Ireneusz Nawrot, Zastępca Dyrektora ds. Administracyjno-Technicznych – mgr inż. Beata Więcko, a także kierownicy klinik Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego oraz pracownicy Kliniki Otolaryngologii.

Zebranych gości przywitał Kierownik Kliniki Otolaryngologii – prof. Kazimierz Niemczyk, który przekazał serdeczne podziękowania Władzom Uczelni oraz Dyrekcji szpitala za pracę wykonaną przy realizowaniu idei modernizacji Oddziału i podkreślił, że była ona możliwa przede wszystkim dzięki środkom pozyskanym z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz wsparciu finansowym szpitala.

JM Rektor – prof. Marek Krawczyk wyraził przekonanie, że nowo otwarty Oddział będzie dobrze służył całemu szpitalowi: pracownikom i studentom, a przede wszystkim pacjentom. Zadowolone z pomyślnego zakończenia unowocześniania Oddziału wyrazili również: Dyrektor szpitala – mgr Ewa Marzena Pełszyńska oraz Dziekan I Wydziału Lekarskiego – prof. Mirosław Wielgoś.

Symboliczną wstęgę otwierającą wyremontowany Oddział przecięli: JM Rektor – prof. Marek Krawczyk, mgr Ewa Marzena Pełszyńska, prof. Mirosław Wielgoś oraz prof. Kazimierz Niemczyk.

Oficjalną część uroczystości zakończyła modlitwa oraz poświęcenie Oddziału przez Kapelana.

Modernizacja Oddziału Kliniki zakończyła się w marcu br. i trwała niespełna pół roku. Obecnie Oddział spełnia wszystkie wymogi Unii Europej-

Rektor prof. Marek Krawczyk uroczystie przecina wstęgę. Obok Rektora stoi prof. Kazimierz Niemczyk, Kierownik Kliniki Otolaryngologii

Wyremontowane wnętrza nowego otwartego Oddziału Otolologii, Audiologii i Foniatrii

skiej. W najbliższym czasie Oddział zostanie wyposażony w nowoczesny sprzęt laryngologiczny, dzięki któremu Zespół Kliniki zyska o wiele większe możliwości skutecznego leczenia i opieki nad chorymi.

Ewa Kępska, Justyna Sidor
źródło: www.wum.edu.pl

IX Międzynarodowa Konferencja Studenckich Kół Naukowych WUM

W dniach 8-9 lipca 2011 roku w Starogardzie Gdańskim odbyła się kolejna Międzynarodowa Konferencja Studenckich Kół Naukowych WUM. Zaproszenie Komitetu Naukowego oraz studentów przyjął JM Rektor prof. Marek Krawczyk.

Konferencja, której tematem przewodnim były „Problemy medyczne w 2011 roku” stała się punktem kulminacyjnym obozu naukowego dla studentów Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego. Trzytygodniowe obozy naukowe od ponad 30 lat są organizowane przez prof. Kazimierza Wardyna, Kierownika Katedry i Zakładu Medycyny Rodzinnej z Oddziałem Klinicznym Chorób Wewnętrznych i Metabolicznych WUM. Dzięki inicjatywie prof. Wardyna grupa studentów Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego ma szansę skorzystania z praktyk wakacyjnych odbywających się w oddziałach i poradniach Szpitala św. Jana w Starogardzie Gdańskim. Wśród niemal 120 studentów praktykujących w szpitalu znaleźli się studenci Internistycznego Koła Naukowego działającego przy Katedrze i Zakładzie Medycyny Rodzinnej WUM, Koła Naukowego Kliniki Chirurgii Ogólnej i Transplantacyjnej kierowanej przez prof. Marka Krawczyka, studenci Koła II Kliniki Ginekologii i Położnictwa kierowanej przez prof. Krzysztofa Czajkowskiego, działającego w Szpitalu Ks. Anny Mazowieckiej przy ulicy Karowej. Od dwóch lat do tej grupy dołączyli również studenci Kliniki Neurologii WUM kierowanej przez prof. Annę Kamińską. – Podczas trzytygodniowych praktyk wakacyjnych studenci realizują obowiązkowe praktyki wakacyjne określone przez ramowy program studiów – mówi dr hab. Katarzyna Życińska, adiunkt Katedry i Zakładu Medycyny Rodzinnej.

Prof. Kazimierz Wardyn (drugi z prawej) w otoczeniu organizatorów konferencji

Zajęcia teoretyczne i praktyczne odbywały się od godzin porannych do 16-17 z udziałem opiekunów z Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego i obejmowały odprawy, obchody, seminaria i wykłady oraz zajęcia praktyczne przy łóżku chorego, a następnie studenci pełnili dyżury całodobowe, prowadzone pod nadzorem lekarza dyżurnego szpitala Św. Jana.

W wolnym czasie studenci mieli okazję poznać Starogard Gdański, stolicę Kociewia, oraz jego okolice, ponadto uczestniczyć w wycieczkach do Chojnic, Trójmiasta oraz różnych zajęciach socjalnych, sportowych, kulturalnych i integracyjnych.

Punktem kluczowym praktyk wakacyjnych była, jak co roku, Międzynarodowa Konferencja Naukowa, która odbyła się po raz dziewiąty w nowoczesnym Centrum Konferencyjnym Zakładów Polpharma S.A. w Starogardzie

Gdańskim. Tytuł konferencji „Problemy medyczne” jest stały, dotyczy problemów medycznych w danym roku. Organizatorem i pomysłodawcą tego wydarzenia jest od początku prof. Kazimierz Wardyn. – W Konferencji poruszamy zagadnienia, które w świecie medycznym, zarówno w diagnostyce, jak i w terapii, pojawiły się w ciągu ostatniego roku. Analizujemy nowe kierunki postępowania w wybranych jednostkach chorobowych. Ponadto w trakcie konferencji studenci prezentują własne osiągnięcia i wyniki prac badawczych, które zostały dokonane podczas całorocznej aktywności w kole naukowym i zestawiają je z osiągnięciami innych naukowców – mówi dr hab. Katarzyna Życińska, będąca jednocześnie członkiem Komitetu Organizacyjnego konferencji.

Konferencję otworzył prof. Kazimierz Wardyn – Przewod-

Prof. Janusz Kleinrok z Departamentu Nauki i Szkolnictwa Wyższego odczytał list Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Zdrowia Andrzeja Włodarczyka. Na zdjęciu po lewej: prof. Kazimierz Wardyn

Rektor Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego prof. Marek Krawczyk w towarzystwie organizatorów i uczestników konferencji w Starogardzie Gdańskim

niczący Komitetu Naukowego Konferencji. Następnie głos zabrał Rektor WUM prof. Marek Krawczyk. W ciepłych słowach podziękował prof. Wardynowi za determinację w organizacji i rozwoju letnich praktyk. – Panie Profesorze, serdecznie gratuluję Panu pomysłu i konsekwentnej realizacji tego wspaniałego projektu. To także Pan Profesor Kazimierz Wardyn sprawił, że studenckie letnie praktyki na Ziemi Kociewskiej wzbogaciły się o ważną konferencję naukową, która od 2006 roku, dzięki udziałowi studentów z zagranicy, ma charakter międzynarodowy. Lipcowe spotkania od lat przynoszą wiele ko-

rzyści, tak naszej Uczelni, naszym studentom, jak i mieszkańcom Starogardu Gdańskiego. W placówkach ochrony zdrowia tego miasta praktyki odbyło już kilka tysięcy przyszłych lekarzy – powiedział prof. Marek Krawczyk. W otwarciu konferencji uczestniczył również prezydent miasta Starogard Gdański – Edmund Stachowicz, a specjalny list, który wystosował Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Zdrowia Andrzej Włodarczyk, został odczytany przez Dyrektora Departamentu Nauki i Szkolnictwa Wyższego prof. Janusza Kleinroka. Pan minister napisał m.in.: „Funkcjonowanie kół naukowych jest niezwykle

istotne z punktu widzenia rozwijania zainteresowań, poszerzania wiedzy studentów, a także nabywania przez nich praktycznych umiejętności, niezbędnych w przyszłej praktyce zawodowej. Chciałbym podkreślić, że w moim głębokim odczuciu działalność studenckich kół naukowych stanowi doskonałą platformę rozwoju dla przyszłej pracy naukowej oraz świetny sposób na wybór przyszłej specjalizacji”. Po oficjalnym otwarciu swoje wykłady zaprezentowali zaproszeni goście. Zebrani mogli wysłuchać referatów prof. Marka Kulusa, Prorektora ds. Dydaktyczno-Wychowawczych WUM pt.: „Stan infekcyjny u dzieci”, prof. Bolesława Rutkowskiego, Krajowego Konsultanta w Dziedzinie Nefrologii – „Problemy nefrologiczne u osób w podeszłym wieku”, prof. Krzysztofa Czajkowskiego, Prezesa Polskiego Towarzystwa Ginekologicznego – „Cesarskie cięcie na życzenie” i dr. Wojciecha Kuźmierkiewicza, Prezesa Zarządu Fundacji na rzecz Wspierania Rozwoju Polskiej Farmacji i Medycyny – „Co warto wiedzieć o lekach genetycznych?”. Następnie rozpoczęły się sesje prezentacji studenckich, począwszy od sesji zabiegowych, poprzez sesje nauk klinicznych oraz nauk podstawowych. Wszystkie prace studentów oceniane były przez Komitet Naukowy, a nazwiska laureatów najlepszych z nich ogłoszono podczas zakończenia konferencji i przyznano im nagrody książkowe. Ogółem w konferencji naukowej uczestniczyło 150 studentów WUM. Podczas tego wydarzenia do warszawskich żaków dołączyli także studenci z innych polskich uczelni medycznych oraz studenci z zagranicy, m.in. z Białorusi, Ukrainy, Litwy, a także Brazylii.

Cezary Ksel

Redakcja „MDW”

Fot. dr Henryk Waclawek,
dr Jolanta Waclawek

Spotkanie „Warszawski Uniwersytet Medyczny – Budowa Szpitala Pediatrycznego”

23 sierpnia 2011 roku Fundacja Pro Economicus – Construction Club zorganizowała w Auli Centrum Dydaktycznego WUM spotkanie pod tytułem „Warszawski Uniwersytet Medyczny – Budowa Szpitala Pediatrycznego. Jak przeprowadzić projekt inwestycyjny? Doświadczenia z placu budowy”.

Głównym celem spotkania była prezentacja inwestycji na etapie przed przetargowym, co umożliwi ewentualnym wykonawcom zdobycie niezbędnej wiedzy i zadanie pytań. Warszawski Uniwersytet Medyczny reprezentowała Kanclerz mgr Małgorzata Kozłowska. Oprócz Pani Kanclerz, z ramienia Uczelni na sali znaleźli się inni pracownicy Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego: mgr inż. Krzysztof Turek – Główny Energetyk, mgr inż. Franciszek Wierzański – Kierownik Biura Inwestycji, inż. Jerzy Polijaniuk – Kierownik Działu Zamówień Publicznych oraz Robert Tomasz Krawczyk – Dyrektor Samodzielnego Publicznego Dziecięcego Szpitala Klinicznego.

Przybyłych gości przywitała mgr Małgorzata Kozłowska. Wyraziła zadowolenie z faktu organizacji spotkania, pierwszego tego typu na naszej Uczelni. – Mam nadzieję, że dla osób reprezentujących branżę budowlaną oraz firm zajmujących się wyposażeniem szpitali będzie to równie ciekawe doświadczenie. Zapoznają się Państwo na nim z planami Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego związanymi z budową Szpitala Pediatrycznego. Uzyskają również Państwo informacje, w jaki sposób dążymy do tego, aby już w 2014 roku przyjmując do Szpitala Pediatrycznego pierwszych młodych pacjentów – powiedziała mgr Małgorzata Kozłowska. Następnie głos za-

brał Robert Kaniewski, założyciel Fundacji Pro Economicus – Construction Club. Podkreśli on, jak dużą wagę odgrywają podobne spotkania. – Prezentacja inwestycji przez inwestora na etapie przed przetargiem generalnego wykonawcy daje możliwość zadawania pytań inwestorowi, zgłoszenia pewnych spostrzeżeń, uczestnictwa w debacie i dyskusji – powiedział Robert Kaniewski.

Prezentacji projektu budynku Szpitala Pediatrycznego Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego dokonała Małgorzata Pniak z firmy Open Architekti, będąca jednocześnie kierownikiem projektu Szpitala Pediatrycznego. Słuchacze mogli zapoznać się szeregiem informacji pod kątem budowlano-technicznym inwestycji wraz z wykorzystaniem nowych źródeł energii w budynku szpitalnym. Artur Goldberg zapoznał zebranych z założeniami projektowymi nowoczesnego wyposażenia specjalistycznego w szpitalu pediatrycznym. Z kolei Kanclerz Małgorzata Kozłowska przekazała szereg informacji dotyczących planowanego harmonogramu postępowania, źródeł finansowania projektu oraz planowanym harmonogramem inwestycji. Ze specyfiką związaną z budową szpitala zapoznał zebranych Janusz Jakubowski, przedstawiciel firmy Enel-Med. Podzielił się wiedzą na temat organizacji i sposobów realizacji inwestycji, jaką jest budowa szpi-

Kanclerz WUM mgr Małgorzata Kozłowska odpowiadała na pytania dotyczące budowy szpitala

Mgr Małgorzata Kozłowska podczas kuluarowych rozmów z Jerzym Bojko z Ministerstwa Zdrowia

tala. Na zakończenie głos zabrała prof. dr hab. Jolanta Kozłowska, przedstawiciel firmy Philips Polska, która wygłosiła referat pod tytułem „Tendencje i kierunki rozwoju specjalistycznego sprzętu medycznego: diagnostyka, leczenie, rehabilitacja; jak będzie wyglądał rynek za 5 lat?”. Po referatach rozpoczęła się dyskusja na temat wskazanych przez Warszawski Uniwersytet Medyczny zagadnień dotyczących planowanej inwestycji.

Cezary Ksel
Redakcja „MDW”

Galen – reaktywacja

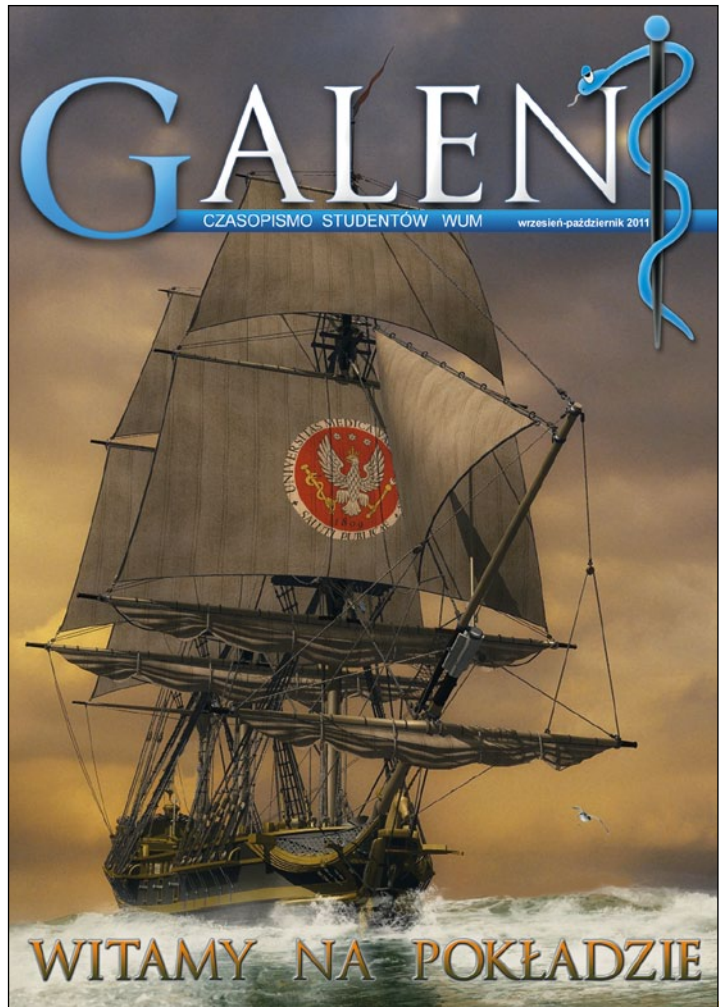
Po kilkumiesięcznej przerwie ukazał się nowy numer magazynu studentów Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego – Galen. Nowy zespół redakcyjny, ciekawe artykuły, elektryzujące wywiady – to gwarancja udanej lektury nie tylko dla studentów naszej Uczelni.

Galen – rzymski lekarz greckiego pochodzenia żyjący w II wieku po Chrystusie. To jemu zawdzięczamy podział naczyń krwionośnych na żyły i tętnice, czy wyróżnienie naturalnych krzywizn kręgosłupa. Jak podają dostępne źródła Galen zmarł ok. 200 roku dożywając swoich dni jako lekarz nadworny Marka Aureliusza.

Na początku XXI w. Galen został wskrzeszony, już nie jako lekarz, a czasopismo studentów Akademii Medycznej w Warszawie. Stał się areną wymiany poglądów na przypadki medyczne, a także odskocznią żaków od intensywnej nauki i nie mniej męczących imprez. Nikt jednak nie płakał po śmierci Galena w grudniu 2010 r. Najbardziej zmartwieni byli chyba autorzy artykułów do styczniowego wydania, które... nigdy się nie ukazało.

Dziś Galen odradza się po raz kolejny. Miejmy nadzieję na dobre. Chcielibyśmy, aby była to gazeta ogólnouniwersytecka, otwarta na różne tematy, różne poglądy i różnych ludzi, a nie stricte lekarskie, paraprofesjonalne pismo. Stąd też pomysł na zupełnie nową strukturę działów, wśród których znajdziemy aktualności, publicystykę, wywiad, a także kulturę. By nie popaść w rutynę, każde wydanie będzie miało swój „temat numeru”. Przykładem może być tu dział „Witamy na Pokładzie”, w którym przybliżamy pierwszorocznym studentom specyfikę studiowania. Zawarte tam artykuły dotyczyły m.in. rodzajów działalności studenckiej, organizacji nauki, form pomocy materialnej czy zaplecza gastronomicznego w okolicach uczelni. Nie zrywamy też z dobrymi tradycjami Galena – dzięki odzewowi koleżanek i kolegów z „English Division” gros tekstów napisanych jest w języku angielskim.

Wydawcą pisma jest Samorząd Studentów Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego. Jest ono dostępne za darmo w najczęściej odwiedzanych punktach Uczelni, takich jak Rektorat czy Centrum Dydaktyczne. W porównaniu z poprzednią odsłoną, Galen ukazywał się będzie rzadziej, bo prawdopodobnie raz na kwartał. Dzięki temu, możliwy będzie druk gazety w kolorze, a wartość merytoryczna artykułów będzie znacznie wyższa.

Okladka nowego czasopisma studentów WUM – Galen

Naszym celem jest zaangażowanie się w prace redakcji studentów z różnych kierunków, lat i specjalności, tak aby każdy z nas mógł powiedzieć: „Galen? Zawsze znajdę w środku coś ciekawego!”

Korzystając z okazji, chciałbym w imieniu całej redakcji podziękować Władzom Uczelni, a także Samorządowi Studentów za życzliwe przyjęcie i wsparcie naszej inicjatywy. W swoim imieniu, dziękuje wszystkim osobom, które z entuzjazmem potraktowały pomysł reaktywacji Galena i są współautorami tego sukcesu.

Aleksander Zarzeka
Redaktor naczelny magazynu „Galen”

Z Senatu Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego 27 czerwca 2011 roku

1. Wizyta Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Posiedzenie Senatu zaszczylił swoją obecnością Minister Maciej Banach – Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego – profesor nadzw. Uniwersytetu Medycznego w Łodzi.

Minister zaprezentował wybrane zagadnienia dotyczące nowelizacji ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, a także ustawy o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki. Przedstawił również najważniejsze zadania, jakie stoją przed uczelniami w związku z wejściem w życie nowych uregulowań prawnych zawartych w ustawach.

2. Nominacje, gratulacje.

Nominacje:

JM Rektor złożył gratulacje z okazji uzyskania tytułu profesora następującym pracownikom Uczelni:

- Pani prof. dr hab. Iwone Wawer – Kierownikowi Zakładu Chemii Fizycznej;
- Pani prof. dr hab. Dorocie Maciejewskiej – Kierownikowi Katedry i Zakładu Chemii Organicznej;
- Pani prof. dr hab. Katarzynie Woźniak z Katedry i Kliniki Dermatologicznej;
- Panu prof. dr hab. Piotrowi Radziszewskiemu z Katedry i Kliniki Urologii Ogólnej, Onkologicznej i Czynnościowej;
- Pani prof. dr hab. Ewie Barcz z I Kliniki Położnictwa i Ginekologii.

Następnie JM Rektor wręczył Pani prof. dr hab. Hannie Sza-

Rektor prof. Marek Krawczyk, prof. Maciej Banach – Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz prof. Marek Kulus – Prorektor ds. Dydaktyczno-Wychowawczych podczas posiedzenia Senatu WUM

jewskiej akt mianowania na stanowisko profesora zwyczajnego w Klinice Pediatrii.

Powołania:

JM wręczył akty powołania na stanowiska kierowników jednostek następującym osobom:

- Panu prof. nadzw. dr. hab. Marcinowi Wojnarowi na stanowisko Ordynatora – Kierownika Katedry i I Kliniki Psychiatrycznej;
- Pani dr hab. Beacie Pyrzak na stanowisko Ordynatora – Kierownika Katedry i Kliniki Pediatrii i Endokrynologii;
- Panu dr. hab. Kazimierzowi Szopińskiemu na stanowisko Kierownika Zakładu Radiologii Stomatologicznej i Szczękowo-Twarzowej.

Nagroda Jubileuszowa:

- JM Rektor wręczył Nagrodę Jubileuszową Pani prof. nadzw.

dr hab. Magdalenie Malejczyk – Kierownikowi Zakładu Diagnostyki Chorób Przenoszonych Drogą Płciową Katedry Dermatologii i Wenerologii II Wydziału Lekarskiego.

Studenci – Laureaci Konkursu Wiedzy Anatomicznej:

Główną nagrodę w Konkursie Wiedzy Anatomicznej w klasyfikacji indywidualnej uzyskali:

- Pan Michał Czerwaty – student Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego – laureat Ogólnopolskiego Konkursu Wiedzy Anatomicznej dla wydziałów polskich „Scapula Aurea”.
- Pan Eric Czajkowski – student Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego – laureat Ogólnopolskiego Konkursu Wiedzy Anatomicznej dla studentów zagranicznych „Golden Scapula”.

3. Przyjęcie „Rocznego Sprawozdania Rektora z działalności Uczelni za okres od dnia 1 stycznia 2010 roku do 31 grudnia 2010 roku”.

Senat przyjął „Roczne Sprawozdanie Rektora z działalności Uczelni za okres od dnia 1 stycznia 2010 roku do 31 grudnia 2010 roku”.

4. Medal „Złoty Laur Absolwenta Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego”.

Senat zatwierdził medal „Złoty Laur Absolwenta Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego”, który będzie przyznawany najlepszym absolwentom Uczelni.

5. Zmiana w składzie Senackiej Komisji ds. Oceny Profesorów.

Senat powołał w skład Senackiej Komisji ds. Oceny Profesorów Pana prof. dr. hab. Pawła Szulczyka – Kierownika Zakładu Fizjologii i Patofizjologii Człowieka Wydziału Farmaceutycznego.

6. Sprawozdanie z działalności Studium Kształcenia Podyplomowego Wydziału Farmaceutycznego w roku 2010.

Senat przyjął Sprawozdanie z działalności Studium Kształcenia Podyplomowego Wydziału Farmaceutycznego Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego, działającego na podstawie niżej wymienionych Rozporządzeń Ministra Zdrowia:

- z dnia 15 maja 2003 roku w sprawie specjalizacji oraz tytułu specjalisty przez farmaceutów (Dz. U. Nr 101 z 2003 r. poz. 941) oraz
- z dnia 25 czerwca 2003 roku w sprawie ciągłych szkoleń

farmaceutów zatrudnionych w aptekach i hurtowniach farmaceutycznych (Dz. U. Nr 132 z 2003 r. poz. 1238).

7. Sprawy I Wydziału Lekarskiego.

Senat pozytywnie zaopiniował:

- powołanie Pani prof. dr. hab. Anny Kamińskiej na stanowisko Ordynatora – Kierownika Katedry i Kliniki Neurologii;
- powołanie Pani prof. dr. hab. Barbary Grytner-Zięciny na stanowisko Kierownika Katedry Biologii Ogólnej i Parazytologii.

8. Sprawy II Wydziału Lekarskiego.

Senat pozytywnie zaopiniował:

- powołanie Pana dr. hab. Józefa Knapa na stanowisko Kierownika Zakładu Epidemiologii Instytutu Medycyny Społecznej – na okres 6 lat;
- przedłużenie Panu prof. dr. hab. Jarosławowi Deszczyńskiemu zatrudnienia na stanowisku Kierownika Kliniki Ortopedii i Rehabilitacji – na okres 6 lat.

9. Sprawy Wydziału Nauki o Zdrowiu.

Senat pozytywnie zaopiniował utworzenie Studium Doktoranckiego przy Wydziale Nauki o Zdrowiu.

10. Sprawy Finansowe.

W 2011 roku Uczelnia dostała, niższą od przewidywanej, dotację na cele dydaktyczne. Znaczej redukcji w stosunku do roku ubiegłego uległy środki finansowe na kształcenie podyplomowe.

Władze Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego podejmą działania zmierzające do złożenia odwołania od tej decyzji.

Senat przyjął:

- Budżet Zadaniowy Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego na 2011 rok;
- Plan rzeczowo-finansowy Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego na 2011 rok.

11. Omówienie najważniejszych spraw bieżących Uczelni.

JM Rektor poinformował o następujących sprawach:

Pan Adam Struzik – Marszałek Województwa Mazowieckiego podtrzymał decyzję o wypowiedzeniu z dniem 30 września 2011 roku użyczenia pomieszczeń w Szpitalu przy ul. Solec 57. Mieszczą się tam dwie jednostki Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego, tj. Zakład Dydaktyki Ginekologiczno-Położniczej Wydziału Nauki o Zdrowiu oraz Zakład Rehabilitacji II Wydziału Lekarskiego.

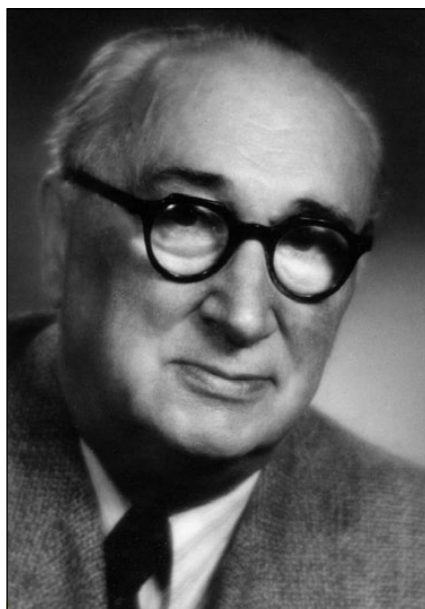
Stawia to Uczelnię w trudnej sytuacji i rodzi konieczność bardzo pilnego znalezienia dla tych jednostek nowej lokalizacji.

Projekt pod nazwą „Rozbudowa i modernizacja infrastruktury sieciowej, serwerowej i aplikacyjnej Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego” uzyskał zgodę od Marszałka Województwa Mazowieckiego na dofinansowanie w kwocie 8 047 166,55 mln zł.

Przedsięwzięcie realizowane jest od 2007 roku. Zakończenie realizacji projektu planowane jest na rok 2014.

mgr Elwira Zielińska
Biuro Organizacyjne WUM

Sesja naukowo-historyczna poświęcona sylwetce prof. Jakuba Węgieerki

Profesor Jakub Węgieerko

Z inicjatywy Stowarzyszenia Wychowanków Warszawskiej Medycyny i Farmacji, 25 marca 2011 roku, odbyła się specjalna sesja naukowo-historyczna poświęcona sylwetce prof. Jakuba Węgieerki. Ten wybitny diabetolog i internista w latach 1950-1953 był Prorektorem ds. Nauki Akademii Medycznej w Warszawie, a w okresie 1951-1958 piastował funkcję Kierownika III Kliniki Chorób Wewnętrznych.

Profesor Mieczysław Szostek podczas sesji poświęconej prof. Jakubowi Węgieerce

W sesji wzięło udział liczne grono osób znających i współpracujących z prof. Węgieerko, m.in.: prof. Mieczysław Szostek, prof. Waldemar Karnafel, prof. Jacek Muszyński, prof. D. Janeczko, prof. Teresa Kasperska-Czyżykowa. Władze Uczelni reprezentowała prof. Anna Kamińska.

Sesję otworzył prof. Mieczysław Szostek – Przewodniczący Stowarzyszenia Wychowanków Warszawskiej Medycyny. Następnie głos zabrała prof. Anna Kamińska, która w imieniu Rektora prof. Marka Krawczyka oraz własnym, podziękowała za zaproszenie i wyraziła uznanie dla Stowarzyszenia za jego aktywną działalność związaną z prezentowaniem sylwetek znakomitych postaci naszej *Alma Mater*. Przybliżyła zebrany drogę życiową prof. Węgieerki. – Profesor Jakub Węgieerko to postać nieprzeciętna. Wybitny internista, diabetolog, kierownik klinik w Lublinie, Szczecinie i Warszawie. Współorganizator Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, organizator i pierwszy Rektor Akademii Lekarskiej w Szczecinie (późniejszej Pomorskiej Akademii Medycznej); wiceprezes Naczelnej Izby Lekarskiej (1947-1950), Prezes Towarzystwa Internistów Polskich, założyciel Polskiego Towarzystwa Diabetologicznego – wyliczała prof. Anna Kamińska. Podsumowując, wyraziła nadzieję, że dokonania profesora Węgieerki nie przeminą i będą pielęgnowane przez nowe generacje.

– To z pewnością postać, o której warto pamiętać, jej pamięć przywołać i ocalić od zapomnienia dla kolejnych pokoleń, choć Pan Profesor zmarł 5 dekad temu, w 1960 roku – zakończyła prof. Anna Kamińska. Prof. Mieczysław Szostek, dziękując za uznanie w imieniu członków Stowarzyszenia, skierował do Władz Uczelni słowa wdzięczności i szacunku za pamięć o tradycji i historii naszej *Alma Mater*. Podkreślił także znaczenie sesji naukowo-historycznych, które są nie tylko okazją do poznania korzeni, lecz także szansą na ujawnienie nieznanych dotąd niezwykle faktów dotyczących życia i działalności wybitnych naukowców.

Życie Profesora Węgieerki

Życiorys profesora Węgieerki przedstawił profesor dr hab. Jacek Muszyński.

Profesor dr hab. n. med. Jakub Węgieerko urodził się 26 lutego 1889 roku w Warszawie. Edukację medyczną rozpoczął w 1908 roku, wstępując na Wydział Lekarski Uniwersytetu w Zurichu, skąd po trzech latach przeniósł się do Berna, gdzie zakończył studia obroną pracy doktorskiej. W roku 1921 został zwolniony z armii polskiej w stopniu kapitana oraz rozpoczął pracę jako młodszy etatowy asystent Kliniki Chorób Wewnętrznych Uniwersytetu Warszawskiego pod kierunkiem

Dorobek naukowy prof. Jakuba Węgiński zaprezentował prof. Waldemar Karnafel

Sesję naukowo-histeryczną zaszczylił swoją obecnością prof. Kazimierz Ostrowski – uczeń prof. Jakuba Węgiński

prof. Antoniego Gluzińskiego, a następnie prof. Witolda Orłowskiego. W 1934 roku uzyskał stopień doktora habilitowanego na podstawie obrony pracy – „*Badania nad wydzielaniem żółci wątrobowej*”, wyróżnionej nagrodą Funduszu im. Feliksa Sommera. W tym samym roku uzyskał stanowisko Kierownika Oddziału Obserwacyjnego w Szpitalu Zakaźnym im. św. Stanisława w Warszawie, jednocześnie jako zastępca profesora prowadził Klinikę Chorób Zakaźnych UW. W czasie II wojny światowej pracował jako lekarz w różnych miejscach świata, w roku 1944 uzyskał pozwolenie na powrót do kraju. Był jednym z organizatorów Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, w którym pełnił funkcję Kierownika II Kliniki Chorób Wewnętrznych oraz został mianowany, w 1944 roku, profesorem nadzwyczajnym, a w roku 1947 profesorem zwyczajnym. Od czerwca 1948 roku pracował w Szczecinie – był założycielem Akademii Lekarskiej w Szczecinie, Rektorem tej Uczelni oraz pracował w Katedrze Chorób Wewnętrznych. W 1950 roku został powołany na stanowisko Prorektora Akademii Medycznej w Warszawie, jednocześnie podejmując trud tworzenia III Kliniki Chorób Wewnętrznych, której Kierownikiem został w roku 1951. W roku 1953 zrezygnował z funkcji Prorektora ze względu na nawrót ciężkiej malarii, jednak pozostał Kierownikiem Kliniki do 1958 roku, nie rezygnując z aktywnej pracy naukowej. Odszedł na emeryturę 30 września 1959 roku.

Dorobek naukowy

Dorobek naukowy profesora Węgiński, Jego znaczenie dla interny i diabetologii polskiej przybliżył profesor Waldemar Karnafel.

Na dorobek naukowy prof. Jakuba Węgiński składa się 150 prac ogłoszonych drukiem w języku polskim, francuskim i niemieckim. Wśród naj-

Życiorys prof. Jakuba Węgiński zaprezentował prof. Jacek Muszyński

W spotkaniu upamiętniającym dokonania prof. Węgiński udział wzięła również prof. D. Janeczko

ważniejszych publikacji znajdują się: *Kwasica cukrzycowa i jej leczenie* – 1927 rok, *O cukrzycy i jej leczeniu* – 1934 rok, *Typowy zespół objawów klinicznych u chorych na cukrzycę ze śpiączką bez zakwaszenia ketonowego – (trzecia śpiączka)* – 1956 rok. Od 1934 roku pełnił funkcję redaktora miesięcznika *Prasa Lekarska*. W latach 1953-1955 był członkiem Rady Naukowej przy Ministrze Zdrowia.

Spuścizna naukowa Profesora Węgierki

Profesor Karnafel przybliżył również najważniejsze zdobycze naukowe prof. Jakuba Węgierki. Należą do nich m.in.:

- Przedstawienie w 1955 roku w Polskim Archiwum Medycyny Wewnętrznej podziału cukrzycy na:
 - a) cukrzycę pierwotną, która odpowiada cukrzycy typu 1 z bezwzględnym niedoborem insuliny;
 - b) cukrzycę skojarzoną z otyłością, miażdżycą i kamicią wątrobową, która odpowiada zespołowi metabolicznemu. Na świecie doniesienie G.M. Reavena w 1988 roku uznano za pierwsze określenie zespołu metabolicznego w skład którego wchodzi: otyłość, cukrzyca typu 2, dyslipidemia, nadciśnienie tętnicze i insulinooporność, który jest znaczącym czynnikiem ryzyka choroby wieńcowej i cukrzycy typu 2.
- Prof. dr hab. med. Jakub Węgierko w 1935 roku ogłosił w czasopiśmie „Medycyna” pracę o wpływie niedocukrzenia krwi na przebieg dychawicy oskrzelowej. Praca ta była wynikiem bardzo unikalnej obserwacji chorego na cukrzycę z jednoczesną dychawicą oskrzelową. Chory ten leczony był insuliną, za każdym razem podawał sobie większą dawkę insuliny bez odpowiedniego pokrycia węglowodanowego – co powodowało wystąpienie niedocukrzenia, ale i ustąpienie duszności. Był to przykład, że insulina, wywołując niedocukrzenie, powoduje kontrregulację, podczas której wydzielają się hormony kontrregulacji. Hormony te powodowały przerwanie napadu dychawicy oskrzelowej. Można śmiało uznać prof. dr hab. med. Jakuba Węgierko ojcem nowego leczenia dychawicy oskrzelowej i leczenia przeciwzapalnego za pomocą kortykosteroidów.
- Prof. dr hab. med. Jakub Węgierko w 1956 roku opisał wystąpienie u chorych na cukrzycę śpiączki, która nie była powodowana kwasicą ketonową lub hipoglikemią. Nazwano ją tzw. „Trzecią Śpiączką Węgierki”. W późniejszym okresie prof. dr hab. med. Teresa Kasperska-Czyżykowska opisała zespół hiperglikemiczno-hipermolalny jako odpowiadający tzw. „Trzeciej Śpiączce Węgierki”.

Nauka w pojęciu prof. Węgierki to trwała walka o nowe fakty i nowe doświadczenia. Umożliwiają one stwarzanie właściwej koncepcji. Ale w ślad za tym przychodzą dalsze doświadczenia, dalsze fakty, które z reguły podważają dotychczasową koncepcję. Trzeba ją zmienić i zbudować inną, bardziej doskonałą i bliższą prawdy. Te procesy trwają stale,

Prof. Teresa Kasperska-Czyżykowska dziękowała organizatorom sesji przypomnienia osoby i dokonań prof. Węgierki

Od lewej: prof. R. Aleksandrowicz, dr K. Stankiewicz, prof. J. Bidziński, prof. W. Mazurowski

Uczestnicy konferencji

Dwukrotnie (1951-1953 i 1955-1957) obejmował stanowisko Prezesa Towarzystwa Internistów Polskich. Profesor Jakub Węgierko był także wieloletnim redaktorem naczelnym Polskiego Archiwum Medycyny Wewnętrznej, członkiem International Society of Internal Medicine i innych towarzystw naukowych. Za swoje zasługi odznaczony został Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski oraz Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski.

prowadząc do coraz większych osiągnięć i stanowią samą istotę nauki. Nauka bowiem w samym założeniu jest antydogmatyczna i postępową w rozległym znaczeniu tego pojęcia.

W dyskusji zabrali również głos byli współpracownicy prof.

Jakuba Węgierki: prof. dr hab. Kazimierz Ostrowski, prof. Krystyna Orłowska, dr n. med. Róża Waltz. W imieniu prof. Czyżyka zabrała głos jego żona Pani prof. Teresa Kasperlik-Czyżkowska. Serdeczne życzenia na piśmie przekazała Pani dok-

tor L. Szaube-Karwowska, jednocześnie wyrażając żal, że nie mogła osobiście uczestniczyć w konferencji.

*prof. Mieczysław Szostek
mgr Cezary Ksel*

NOMINACJE PROFESORSKIE ŻYCIORYSY NOMINOWANYCH

16 maja 2011 roku Prezydent Bronisław Komorowski wręczył akty nominacyjne nowym profesorom. W gronie tym znalazło się również 3 pracowników Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego:

- *prof. dr hab. Iwona Wawer – Zakład Chemii Fizycznej,*
- *prof. dr hab. Piotr Radziszewski – Katedra i Klinika Urologii Ogólnej, Onkologicznej i Czynnościowej,*
- *prof. dr hab. Katarzyna Woźniak – Katedra i Klinika Dermatologiczna.*

Nominacja profesorska:

**prof. n. farm.
Iwona Wawer**

Profesor Iwona Wawer ukończyła studia na Wydziale Chemii Uniwersytetu Warszawskiego; w latach 1970-77 pracowała jako asystent, a od 1977 roku (po obronie doktoratu) jako adiunkt w Pracowni Oddziaływań Międzymolekularnych Zakładu Chemii Fizycznej kierowanej przez prof. dr. hab. Zbigniewa Kęckiego. Utrzymywanie kontaktu ze światową nauką umożliwiły jej liczne wyjazdy zagraniczne, głównie pobyty w Niemczech. W latach 1980-81 pracowała przez 1,5 roku w Instytucie Chemii Fizycznej Technicznego Uniwersytetu w Karlsruhe, jako stypendystka DAAD, wykonując pomiary czasów

relaksacji. W drugiej połowie lat 80-tych – w Laboratorium NMR na Wydziale Chemii Uniwersytetu im. M. Lutra w Halle zajmowała się dynamiką konformacyjną. W 1993 roku ponownie otrzymała stypendium DAAD. W latach 1994-95 pracowała (pół etatu) w Instytucie Chemii Organicznej Wolnego Uniwersytetu w Berlinie w grupie NMR kierowanej przez prof. H. H. Limbacha przy realizacji projektu DFG (transfer H/D, rezonans ^{15}N w ciele stałym).

Praca naukowa

Od początku pracy naukowej fascynuje się spektroskopią magnetycznego rezonansu jądrowego (NMR) i elektronowego (EPR). Niestety, przez wiele lat pracy zawodowej miała ograniczony dostęp do nowoczesnych spektrometrów i korzystała z tej aparatury w innych ośrodkach. Tytuł doktora habilitowanego nauk chemicznych uzyskała w 1994 roku na podstawie rozprawy „*Jądrowy rezonans magnetyczny w badaniach dynamiki strukturalnej w roztworach*”. Zawsze interesowała się związkami biologicznie czynnymi. Realizacją tych zainteresowań była decyzja o pracy na Wydziale Farmaceutycznym Akademii Medycznej w Warszawie (obecnie Warszawski Uniwersytet Medyczny), gdzie w 1995 roku wygrała konkurs na kierownika Zakładu Chemii Fizycznej.

Od 1996 roku pracuje w dziedzinie farmacji fizycznej, która zajmuje się wykorzystaniem nowych technik fizycznych i komputerowych w badaniach obiektów farmaceutycznych.

We współpracy z fizykami z Instytutu Fizyki Jądrowej w Krakowie wykonywała pierwsze w Polsce eksperymenty obrazowania rozpuszczających się tabletek (MAGMA, 1997) oraz roślin (XXXI Seminarium NMR, Kraków 1998). Później do mikroobrazowania roślin leczniczych (Herba Polonica, 2004) służył spektrometr Bruker WB 400 na Wydziale Farmaceutycznym.

Od 2001 roku prof. Wawer zaczęła intensywniej wykorzystywać technikę elektronowego rezonansu paramagnetycznego. W wyniku wspólnych projektów z Uniwersytetem Warszawskim (CZT BIM) zakupiono mini-spektrometr EPR (Magnettech), pracujący w filii Laboratorium Badań Strukturalnych w Zakładzie Chemii Fizycznej. Pomiarów parametrów stresu oksydacyjnego (testy ORAC, TEAC, FRAP, test DPPH) w materiałach biologicznych (płyny ustrojowe: osocze, ślina) dają informacje o jego roli w etiopatogenezie chorób. Wykonywane są też prace na rzecz przemysłu (badania antyoksydacyjnych właściwości soków, ekstraktów owocowych, kosmetyków i leków roślinnych).

Większość prac prof. Wawer dotyczy spektroskopowych badań struktury i konformacji związków izolowanych z roślin oraz nowo syntetyzowanych pochodnych o potencjalnych właściwościach leczniczych. W badanych obiektach interesowały ją oddziaływania molekularne, dynamika molekularna i konformacyjna. Do badania związków biologicznie czynnych w fazie stałej wykorzystywała techniki CP MAS NMR.

Celem aktualnie rozwijanych badań jest charakterystyka związków polifenolowych i optymalizacja ich działania antyoksydacyjnego. W pierwszym etapie jest to identyfikacja związków izolowanych z roślin oraz badania strukturalne (NMR), następnie pomiary aktywności zmiatania wolnych rodników (EPR) oraz modelowanie molekularne oddziaływania z receptorami. Związki o silnych właściwościach antyoksydacyjnych mogą być wykorzystane jako składniki leków roślinnych czy suplementów diety. Tego typu preparaty są projektowane głównie z myślą o starzejącym się społeczeństwie Europy.

Obecnie priorytetem staje się zakup nowego spektrometru NMR 600 MHz dla Wydziału Farmaceutycznego, co stworzy możliwości badań w dziedzinie metabolomiki. Do analizy złożonych widm (np. płynów ustrojowych) potrzebne jest specjalne oprogramowanie, aktualnie adoptowane i rozwijane w Zakładzie Chemii Fizycznej.

Publikacje

Prof. Wawer jest autorem/współautorem 176 publikacji naukowych (w tym 40 do habilitacji). Jest

autorem rozdziałów (NMR w fazie stałej w analizie leków, obrazowanie i spektroskopia MR) anglojęzycznej monografii U. Holzgrabe, I. Wawer, B. Diehl, „NMR spectroscopy in drug development and analysis”, (Wiley-VCH, 1999) oraz następniej: „NMR spectroscopy in drug analysis” (Elsevier, 2008). Obie pozycje zyskały uznanie w Polsce (nagrody Ministra Zdrowia I st.) i za granicą, pokazując wszechstronne możliwości zastosowania NMR w naukach farmaceutycznych i praktyce przemysłowej.

Napisała kilka książek popularno-naukowych: I. Wawer, R. Zawadzka „Flirt herbaty z medycyną” (2004); I. Wawer „Aronia – polski paradoks” (I wyd. 2005, II wyd. 2006); I. Wawer „Suplementy diety dla ciebie; jak nie stać się pacjentem” (2009). W języku angielskim wydano: I. Wawer, „The Power of nature. Aronia melanocarpa”, (Nature’s print. London, UK, 2006; II wydanie Omaha, Nebraska USA, 2010).

Prowadzi portal: www.naukadlzdrowia.pl; publikuje artykuły i felietony o zdrowiu, mikroskładnikach odżywczych, prawidłowej diecie.

Przynależność do organizacji

Profesor Iwona Wawer jest członkiem Polskiego Towarzystwa Chemicznego (członkiem zarządu Oddziału Warszawskiego), Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego oraz Stowarzyszenia Europejskich Farmaceutek.

Profesor Wawer jest wiceprezesem ds. naukowych Krajowej Rady Suplementów i Odżywek w Warszawie i przewodniczącą Rady Naukowej. Jako ekspert w zakresie zastosowania metod spektroskopowych (NMR, EPR) w analizie surowców roślinnych uczestniczy w pracach Botanical Forum UE w Brukseli.

Współpracuje z Centrum Analitycznym SGGW w Warszawie, promując zastosowania NMR i EPR w analizie żywności. W wyniku sfinansowania projektu w ramach Programu Operacyjnego UE Kapitał Ludzki, Priorytet IV: „*Studia podyplomowe w zakresie nowoczesnych instrumentalnych metod analitycznych w badaniach bezpieczeństwa zdrowotnego żywności i pasz*”, obie uczelnie SGGW i Warszawski Uniwersytet Medyczny w latach 2009-2011 wspólnie prowadziły takie studia kształcące specjalistów.

Działalność dydaktyczna

Prof. Wawer jest entuzjastką metod komputerowych i farmacji teoretycznej. Była inicjatorem (1995-96) udostępnienia Internetu studentom i pracownikom Wydziału Farmaceutycznego. Jest wiceprzewodniczącą Rektorskiej Komisji ds. Informatyki. Jej „oczkiem w głowie” była przez

lata pracownia komputerowa. Wychowała grono sympatyków technik komputerowych pokazując, że komputer to narzędzie do projektowania leków oraz pomoc w ich sprzedaży. Teraz dostęp do sieci jest z każdego miejsca uczelni, ale coraz ważniejsze staje się aktywne korzystanie z metod farmacji *in silico*. Zdolnym studentom daje taką możliwość blok programowy „Projektowanie substancji leczniczych”, którego prof. Wawer jest kierownikiem.

Specyfiką Zakładu Chemii Fizycznej jest duża ilość zajęć dydaktycznych (z chemii fizycznej, informatyki, matematyki i statystyki dla studen-

tów farmacji i analityki medycznej, 800-900 osób rocznie, na różnych poziomach od I roku po studia doktoranckie i podyplomowe). Prof. Wawer jest współautorem podręczników z chemii fizycznej dla studentów farmacji: „Farmacja Fizyczna”, PZWL, 1999, oraz „Chemia Fizyczna”, PZWL, 2007.

Prof. Wawer była promotorem ośmiu prac doktorskich (4 dalsze są w trakcie realizacji). W Zakładzie Chemii Fizycznej dwie osoby zrobiły habilitację i obecnie są kierownikami innych zakładów na Wydziale Farmaceutycznym Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego.

Nominacja profesorska:

prof. dr hab. Piotr Radziszewski

Profesor Piotr Radziszewski urodził się 1 stycznia 1970 roku. W 1988 roku złożył egzamin maturalny w Liceum Ogólnokształcącym im. Stefana Żeromskiego w Bielsku-Białej.

Wykształcenie i praca zawodowa

W latach 1988-1994 studiował na I Wydziale Lekarskim Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach-Ligocie. W 1994 roku uzyskał tytuł lekarza medycyny, a w 1995 roku tytuł doktora nauk medycznych na podstawie rozprawy pt. „*Unerwienie zwieracza zewnętrznego cewki moczowej*” (promotor: prof. Ryszard Aleksandrowicz). Po obronie rozprawy doktorskiej prof. Piotr Radziszewski przebywał na stypendium podoktoranckim na Uniwersytecie w Lund w Szwecji.

Po powrocie ze stypendium w latach 1996-1997 odbył staż podyplomowy w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym w Bielsku-Białej. Po jego zakończeniu był zatrudniony jako lekarz zakładowy FME Indukta w Bielsku-Białej i jednocześnie rozpoczął staż specjalizacyjny z chirurgii ogólnej I stopnia w Oddziale

Chirurgii Ogólnej Szpitala Specjalistycznego Chorób Gruźlicy i Płuc w Bystrej Śląskiej. Specjalizację z tego zakresu uzyskał w 1999 roku pod kierunkiem prof. Jerzego Polańskiego, a II stopnia z zakresu urologii w 2004 roku pod kierunkiem prof. Andrzeja Borkowskiego. Tytuł doktora habilitowanego Piotr Radziszewski uzyskał na Warszawskim Uniwersytecie Medycznym w 2007 roku na podstawie dorobku i rozprawy pt. „*Zespół bolesnego pęcherza (zapalenie śródmiąższowe pęcherza): plastyczność neuronalna kluczem do zrozumienia etiologii i opracowania leczenia*”.

W Klinice Urologii Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego w Warszawie prof. Piotr Radziszewski jest zatrudniony od 1997 roku. Do 2004 roku był asystentem, w latach 2004-2011 adiunktem, a od 2011 jest zatrudniony na etacie profesora Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego.

W Klinice prof. Piotr Radziszewski od 1999 roku jest Kierownikiem Pracowni Urodynamicznej, od 2008 roku pełni funkcję Ordynatora Oddziału Urologii Czynnościowej i Uroginiekologii, a od 2009 roku piastuje stanowisko zastępcy Kierownika Kliniki.

Główne zainteresowania kliniczne

Główne zainteresowania kliniczne prof. Radziszewskiego to:

- minimalnie inwazyjne metody leczenia nietrzymania moczu oraz łagodnego rozrostu stercza,
- leczenie pęcherza neurogennego,
- leczenie zaburzeń erekcji i kobiecych zaburzeń seksualnych,
- diagnostyka stanów zapalnych i nowotworów dróg moczowych z wykorzystaniem biomarkerów,
- andropauza i zdrowe starzenie się mężczyzny.

Szkolenia i staże

Prof. Piotr Radziszewski odbył liczne szkolenia i stażenaukowe oraz kliniczne w prestiżowych ośrodkach zagranicznych, m.in.: Klinika Urologiczna

w Wuppertalu, Niemcy, prof. Joachim Thuroff; Klinika Urologiczna Uniwersytetu Dalhousie, Halifax, Kanada, prof. Jerzy Gajewski; Klinika Urologii Uniwersytetu w Lund, Szwecja (a także Katedra Badań Komórki, Zakład Mikroskopii Elektronowej, Katedra Farmakologii Klinicznej, Katedra Fizjologii); Klinika Neurourologii, UCL w Londynie, Wielka Brytania, prof. Clare Fowler; Klinika Urologii Uniwersytetu w Nijmegen, Nijmegen, Holandia, prof. Frans Debruyene; Klinika Urologii Royal Hallamshire Hospital w Sheffield (UK), prof. Christopher Chapple; EAU/AUA Exchange Fellow, prof. R. Flannigan, prof. P. Walsch, prof. P. Carroll, prof. A. Partin; Klinika Urologii Szpitala Pitié Salpêtrière w Paryżu, prof. Emmanuel Chartier-Kastler.

Publikacje

Prof. Piotr Radziszewski publikuje swoje prace w takich czasopismach jak: *Neurourology & Urodynamics*, *Urologia Polska*, *Transplantation Proceedings*, *International Urogynecology Journal*, *Multiple Sclerosis*, *European Urology*, *Terapia*, *Gynecological Endocrinology*, *Urology*, *Urological Research*, *Wiadomości Lekarskie*, *Przegląd Menopauzalny*, *Antimicrobial Agents*, *Przegląd Urologiczny*, *Scan.J.Urology and Nephrology*.

Prof. Piotr Radziszewski jest członkiem komitetów naukowych i recenzentem wielu czasopism o zasięgu krajowym i międzynarodowym, m.in. *Neurourology and Urodynamics*, *Urologia Internationalis*, *Urogynecology*, *Central European Journal of Urology*, *International Urogynecology Journal*.

Działalność dydaktyczna

Prof. Piotr Radziszewski jest wykładowcą Europejskiej Szkoły Urologii oraz wykładowcą Komitetu Edukacji ICS. Ponadto jest członkiem Komitetu Naukowego Europejskiego Towarzystwa Urologicznego, w ramach którego bierze udział w opracowywaniu programów Kongresów Naukowych Europejskiego Towarzystwa Urologicznego. Uczestniczy również w szkoleniu rezydentów z urologii w Europie, w ramach projektu edukacyjnego Europejskiego Towarzystwa Urologicznego.

W Europejskim Towarzystwie Urologicznym jest też członkiem Komitetu wytycznych ds. pęcherza neurogennego, Zarządu Sekcji Urologii Kobięcej i Neurourologii, Komitetu Naukowego. W Międzynarodowym Towarzystwie Trzymania Mocz (ICS) jest członkiem Zarządu, Komitetu Standaryzacji, Komitetu Edukacji, Szkoły Urodynamiki, Komitetu Neurourologii.

Programy badawcze

Prof. Piotr Radziszewski był kierownikiem, głównym wykonawcą lub wykonawcą licznych programów badawczych, w tym badań wielośrodkowych i międzynarodowych. Wymienić tu należy m.in. program dotyczący badania patofizjologii zmian w drogach moczowych w przebiegu stwardnienia rozsianego; grant, który pozwolił na opracowanie zasad kwalifikacji do przeszczepienia nerki chorych z zaburzeniami w obrębie dolnego odcinka dróg moczowych; projekt, który przyczynił się do identyfikacji i analizy czynników sprzyjających wystąpieniu wysiłkowego nietrzymania moczu u kobiet w wieku około i po menopauzalnym czy wreszcie projekt, który pozwolił na ustalenie algorytmów diagnostyczno-terapeutycznych u pacjentek z zespołem Fowler.

Aspekty plastyczności neuronalnej były również badane w projekcie zatytułowanym *„Zmiany morfologiczne i czynnościowe zachodzące w pęcherzu moczowym w następstwie prostatektomii radykalnej. Próba identyfikacji czynników ryzyka wystąpienia wysiłkowego nietrzymania moczu po prostatektomii radykalnej”*.

Aktualnie prof. Piotr Radziszewski i jego współpracownicy prowadzą badania nad komórkami macierzystymi, proteomiką moczu, biomarkarami nowotworów i stanów zapalnych w drogach moczowych.

W ramach projektu Marie Curie prof. Radziszewski współpracuje z najlepszymi ośrodkami urologicznymi w Europie, a celem tej współpracy jest edukacja przyszłych młodych naukowców prowadzących badania w dziedzinie urologii (Projekt TRUST).

Prof. Radziszewski współpracuje naukowo z następującymi ośrodkami zagranicznymi i krajowymi: Sheffield Hallam University, North Bristol National Health Service Trust, Katholieke Universiteit Leuven, Universitair Ziekenhuis Antwerpen, Erasmus Universitair Medisch Centrum Rotterdam, Universiteit Maastricht, Universiteit Nijmegen, Klinika Ginekologii WIM w Warszawie, Katedra Fizjologii Człowieka, Wydział Lekarski Uniwersytetu Warmii i Mazur w Olsztynie, Klinika Chirurgii Instytutu Transplantologii WUM w Warszawie, Klinika Immunologii, Transplantologii i Chorób Wewnętrznych Instytutu Transplantologii.

Współpraca ta obejmuje urologię czynnościową, onkologię oraz zagadnienia związane ze starzejącym się mężczyzną.

Aktywność organizacyjna

Prof. Piotr Radziszewski w latach 2001-2005 zorganizował 5 międzynarodowych sympozjów

„Warszawskie Sympozjum Neurourologii”, które miały istotny wpływ na rozwój tej dziedziny urologii w Polsce. W 2011 roku prof. Radziszewski współprzewodniczył I Międzynarodowemu Kongresowi Kobieta i Mężczyzna – zdrowie seksualne i reprodukcyjne.

Prof. Radziszewski jest autorem lub współautorem ponad 200 publikacji krajowych i międzynarodowych, wygłosił ponad 300 wykładów na zaproszenie w kraju i za granicą.

Główne osiągnięcia naukowe

Do głównych osiągnięć naukowych prof. Radziszewskiego należą m.in.:

- opracowanie metody leczenia zaburzeń czynności dolnych dróg moczowych przy pomocy neurotoksyn,

- opracowanie schematu postępowania diagnostycznego u pacjentów z nowo wykrytym stwardnieniem rozsianym oraz obserwacji pacjentów z chorobą powolnie postępującą i postępującą rzutami,
- opracowanie i wprowadzenie do praktyki klinicznej małoinwazyjnych metod leczenia nietrzymania moczu u tych pacjentów (skojarzona terapia nadreaktywności i wysiłkowego nietrzymania moczu),
- udział w opracowaniu schematu kwalifikacji dla potencjalnych biorców nerki,
- opracowanie i wdrożenie metod postępowania diagnostyczno-terapeutycznego u pacjentów z pęcherzem neurogennym,
- współudział w opracowaniu wytycznych światowych i europejskich dla diagnostyki i leczenia pacjentów z pęcherzem neurogennym.

Nominacja profesorska:

prof. dr hab. Katarzyna Woźniak

Profesor Katarzyna Woźniak ukończyła studia na Wydziale Lekarskim Akademii Medycznej w Warszawie w 1997 r. W latach 1998-2002 odbyła studia doktoranckie w Klinice Dermatologicznej w Warszawie pod opieką prof. Cezarego Kowalewskiego. W 2002 r. obroniła z wyróżnieniem pracę doktorską pt. „*Nowe metody diagnostyczne ataimunizacyjnych podnaskórkowych chorób pęcherzowych skóry*”.

W roku 2004 uzyskała specjalizację z dermatologii – wenerologii.

W 2007 r. uzyskała tytuł doktora habilitowanego nauk medycznych na podstawie dorobku naukowego i pracy pt. „*Nowe metody diagnostyczne i postępowanie terapeutyczne w nietypowych przypadkach autoimmunizacyjnych podnaskórkowych chorób pęcherzowych skóry*”.

Pracuje w Klinice Dermatologicznej WUM od 1998 r., początkowo na stanowisku asystenta, potem adiunkta, a obecnie na stanowisku profesora. Pełni funkcję zastępcy Kierownika Pracowni Mikroskopii Elektronowej Kliniki Dermatologicznej oraz Środowiskowej Pracowni Mikroskopii Konfokalnej WUM.

Odbyła staże i kursy zagraniczne: 1999 – 3-miesięczne stypendium Uniwersytetu w Buffalo/USA – zastosowanie metody immunoblotu w diagnostyce autoimmunologicznych chorób pęcherzowych skóry; 1999 – stypendium współpracy naukowej polsko-francuskiej PECO'99 w Klinice Dermatologicznej w Lyonie – badanie ekspresji cząsteczek adhezyjnych w naskórku u chorych z pęcherzycą Hailey'a; 2003 i 2008 – kursy dotyczące roli hydroksykwasów w dermatologii, Princeton, New Jersey, USA.

Praca dydaktyczna

Profesor Katarzyna Woźniak była promotorem 2 obronionych prac doktorskich (jedna z wyróżnieniem). Recenzowała 2 prace doktorskie. Poza tym zajmuje się nauczaniem dermatologii studentów I i II Wydziału Lekarskiego, Wydziału Stomatologii, Wydziału Nauki o Zdrowiu, a także studentów anglojęzycznych English Division WUM w Warszawie. Szkoli lekarzy odbywających staże specjalizacyjne w oddziałach oraz ambulatorium Kliniki Dermatologicznej WUM i w ramach kursów specjalizacyjnych z dermatologii. Od kilku lat prowadzi także wykłady z dermatologii dla osób specjalizujących się w medycynie rodzinnej oraz w geriatrici.

Praca naukowa

Główne kierunki badań to:

- diagnostyka autoimmunizacyjnych podnaskórkowych chorób pęcherzowych skóry,
- charakterystyka antygenów autoimmunologicznych chorób pęcherzowych,
- badania nad patogennością przeciwciał pęcherzowych,
- nowoczesne strategie leczenia chorób autoimmunologicznych pęcherzowych,
- diagnostyka chorób pęcherzowych skóry uwarunkowanych genetycznie,
- patogeneza chorób pęcherzowych (w szczególności badania nad rolą IgE w pemfigoidzie) (projekt MNiSzW),
- nowoczesne strategie leczenia autoimmunologicznych chorób pęcherzowych, szczególnie leczenie pemfigoidu (połączenie tetracykliny z nikotynamidem i lekami antyhistaminowymi, metotreksat, *clobetasol propionate*),
- diagnostyka autoimmunologicznych podnaskórkowych chorób pęcherzowych skóry mediowanych immunoglobulinami IgA przy zastosowaniu, przez siebie opracowanej i opublikowanej, metody mikroskopii konfokalnej (projekt MNiSzW),
- diagnostyka autoimmunologicznych podnaskórkowych chorób pęcherzowych skóry o nietypowym obrazie klinicznym i przebiegu przy zastosowaniu, przez siebie opracowanej i opublikowanej, metody mikroskopii konfokalnej (projekt MNiSzW),
- udział w tworzeniu komputerowej bazy danych dotyczącej charakterystyki epidemiologicznej, klinicznej i molekularnej osób z *epidermolysis bullosa hereditaria* w Polsce i na świecie, pozwalającej na przystąpienie do międzynarodowego programu badań nad zastosowaniem terapii genowej w leczeniu tych wad genetycznych (projekt MNiSzW).

Główne osiągnięcia naukowe:

- opracowanie i zastosowanie w praktyce metody immunolokalizacji przy użyciu mikroskopu konfokalnego do precyzyjnego ustalenia diagnozy u pacjentów z autoimmunizacyjnymi podnaskórkowymi chorobami pęcherzowymi skóry o nietypowym obrazie klinicznym, spowodowanych lekami, współistniejących z innymi chorobami autoimmunologicznymi, mediowanych przez przeciwciała klasy IgA,
- wykazanie, przy użyciu techniki mikroskopii konfokalnej, że lokalizacja związanych *in vivo* immunoglobulin jest różna od miejsca reakcji przeciwciał krążących w błonie podstawnej w przypadkach *epidermolysis bullosa acquisita*, co potwierdza wyniki immunomikroskopowo-elektronowe,
- opracowanie metody pozwalającej na różnicowanie autoimmunologicznych podnaskórkowych chorób pęcherzowych przy użyciu mikroskopu konfokalnego na podstawie porównania charakteru uszkodzeń granicy skórno-naskórkowej metodą rekonstrukcji przestrzennej,
- udział w opracowaniu modelu eksperymentalnej akantolizy opartej o hodowlę keratynocytów i zastosowanie techniki mikroskopii konfokalnej do oceny akantolizy wywoływanej surowicami pobranymi od chorych na pęcherzycę zwykłą w różnym okresie aktywności choroby,
- udział w badaniach dotyczących oceny efektu patogenego przeciwciał pęcherzowych w surowicach pochodzących od chorych w różnym okresie aktywności choroby. Badania mają istotne znaczenie dla właściwej interpretacji poziomu przeciwciał pęcherzowych podczas monitorowania leczenia pęcherzycy,
- wykazanie, że monitorowanie indeksu anty-NC16a IgE metodą ELISA jest przydatne w ocenie aktywności pemfigoidu i może być wskaźnikiem pozwalającym na podjęcie decyzji o kontynuowaniu lub zakończeniu leczenia immunosupresyjnego,
- wykazanie skuteczności leczenia skojarzonego tetracykliną z witaminą PP i lekami antyhistaminowymi u chorych z pemfigoidem o ciężkim przebiegu,
- wykazanie półdominującego charakteru nowo wykrytej mutacji G180X w genie dla keratyny 5 w *epidermolysis bullosa simplex*, co w przypadkach mutacji homozygotycznych skutkuje ciężkim przebiegiem choroby (ważna obserwacja z punktu widzenia leczenia i poradnictwa genetycznego),
- wykazanie, że u większości krewnych pacjentów z pęcherzycą stwierdza się przeciwciała krążące *pemphigus* w badaniu pośredniej immunofluorescencji, ale badania swoistych przeciwciał z Dsg 1 i 3 metodą ELISA wykazały, że odpowiedź immunologiczna u większości badanych krewnych następuje w klasie IgG2 (klasa niepatogenna) natomiast u ok. 25% badanych krewnych – w klasie IgG4 (klasa patogenna). Stwierdzenie obecności przeciwciał krążących IgG4 skierowanych przeciwko Dsg 1 i 3 u krewnych pacjentów z pęcherzycą, wymaga okresowego ich kontrolowania w celu wczesnego ustalenia diagnozy w przypadku rozwoju zmian skórnych czy śluzówkowych i uniknięcia agresywnego leczenia immunosupresyjnego,

- wykazanie, że terapia skojarzona tetracykliną z witaminą PP jest skuteczna w pemfigoidzie pęcherzowym oraz części przypadków pemfigoidu bliznowaciejącego. Wykazanie, że w przypadkach pemfigoidu pęcherzowego z wysokim poziomem IgE w surowicy wskazane jest stosowanie leków antyhistaminowych jako terapii uzupełniającej w początkowej fazie choroby,
- udział w stworzeniu międzynarodowego rejestru chorych na *epidermolysis bullosa dystrophica* (EBD), który zawiera dokładne dane dotyczące obrazu klinicznego i charakteru wady genetycznej, co pozwoli w najbliższej przyszłości na prowadzenie badań nad terapią genową u polskich pacjentów z EBD.

Granty naukowe

Od początku pracy naukowej do uzyskania tytułu profesora, tj. w latach 1997-2011, prof. Woźniak była uczestnikiem prac badawczych w 8 grantach KBN/MNiSzW/NCN – w sześciu projektach była współwykonawcą, a w kolejnych dwóch – kierownikiem. Obecnie prowadzi projekt własny NCN (2011-2014) pt. „*Rola autoprzeciwciał IgE skierowanych przeciwko granicy skórno-naskórkowej w patogenezie pemfigoidu pęcherzowego. Implikacje diagnostyczne, terapeutyczne i prognostyczne*”.

Publikacje i doniesienia zjazdowe

Publikacje (zagraniczne i krajowe) – 49, prac oryginalnych – 39, poglądowych – 7, inne – 2, rozdziały w książkach – 4, monografie – 2. Prace zostały opublikowane w pismach z listy filadelfijskiej, tj.: *Journal of Investigative Dermatology*, *Archive of Dermatology*, *Archive of Dermatological Research*, *British Journal of Dermatology*, *American Journal of Dermatopathology*, *Journal of Dermatological Science*, *International Journal of Dermatology*, *International Journal of Molecular Medicine*, *Acta Dermatovenereologica Stockholm*. Sumaryczny IF z prac pełnych – 40,246. Prace były cytowane 62 razy. Doniesienia zjazdowe – 146 (opublikowane głównie w czasopismach z listy filadelfijskiej). Aktywny udział w sympozjach naukowych: 51 razy (37 międzynarodowe, 14 krajowych).

Działalność naukowa to również współpraca z innymi instytucjami naukowymi w kraju i za granicą (w ramach grantów MNiSzW lub innych projektów), tj. Zakład Biochemii WUM, Zakład Genetyki Medycznej WUM, Zakład Immunologii Klinicznej WUM, Klinika Dermatologii i Wenerologii Łódzkiego Uniwersytetu Medycznego, Instytut Matki i Dziecka w Warszawie, Uniwersytet Medyczny w Kurume, Japonia; Immco Diagnostic, Buffalo, USA. Wynikiem tej współpracy są prace pu-

blikowane w czasopismach z listy filadelfijskiej oraz prezentowane na licznych konferencjach.

Praca naukowa prof. K. Woźniak była kilka razy nagradzana na konferencjach międzynarodowych oraz nagrodami rektorskimi naukowymi I i II stopnia.

Członkostwo towarzystw naukowych

Prof. K. Woźniak jest członkiem Polskiego Towarzystwa Dermatologicznego, sekcji Forum Młodych (pełni funkcję sekretarza), sekcji dermatologicznej Polskiego Towarzystwa Alergologicznego (członek zarządu) oraz towarzystw międzynarodowych – Society of Cutaneous Ultrastructural Research (była członkiem zarządu w latach 2005-2010) i European Society for Dermatological Research.

Działalność lecznicza

Działalność lecznicza obejmuje przede wszystkim diagnozowanie i leczenie pacjentów z autoimmunologicznymi i genetycznymi chorobami pęcherzowymi skóry z terenu całej Polski przy użyciu opracowanej przez siebie nowej metody – mikroskopii konfokalnej, jak również metody ELISA.

Osiągnięcia zawodowe i organizacyjne

Do głównych osiągnięć zawodowych i organizacyjnych prof. K. Woźniak należą: współudział w stworzeniu pracowni Mikroskopii Konfokalnej w Klinice Dermatologicznej WUM i koordynowanie diagnostyki pacjentów z chorobami pęcherzowymi skóry techniką mikroskopii konfokalnej z całej Polski, pełnienie funkcji Sekretarza Oddziału Warszawskiego Polskiego Towarzystwa Dermatologicznego w latach 2003-2005, organizacja 33. Międzynarodowej Konferencji Society for Cutaneous Ultrastructure Research w czerwcu 2006 roku w Warszawie, członkostwo Board Committee międzynarodowej organizacji Society for Cutaneous Ultrastructure Research w latach 2005-2010, członkostwo zarządu Sekcji Dermatologicznej Polskiego Towarzystwa Alergologicznego od 2007 roku.

Ponadto, w WUM jest członkiem Rady I Wydziału Lekarskiego od 2007 roku i sekretarzem Dziekana I Wydziału Lekarskiego. Pracuje w kilku komisjach wydziałowych: Senackiej Komisji Wydziałowej ds. Dydaktyki, Podkomisji ds. Studiów doktoranckich i Rezydentury, Podkomisji ds. Ankiety Dydaktycznej, Podkomisji ds. Oceny Jakości Kształcenia, interdyscyplinarnych Komisji doktorskich, jest członkiem doktorskich Komisji Egzaminacyjnych oraz członkiem Senackiej Komisji Wydziałowej ds. Ocen Nauczycieli Akademickich.

Historia zawodu ratownika medycznego

The history of the paramedic profession

mgr Agata Matysiak, mgr Agnieszka Wyrozębska

Katedra i Zakład Zdrowia Publicznego, Warszawski Uniwersytet Medyczny

Streszczenie

Summary

Współczesne ratownictwo medyczne zaczęło kształtować się już w XI wieku. Jego rozwój na przestrzeni wieków związany był głównie z zakrojonymi na szeroką skalę działaniami wojennymi. Stopniowa poprawa jakości medycznej opieki polowej, doskonalenie technik ewakuacji oraz zgłębianie wiedzy lekarskiej – procentowały wzrostem przeżywalności poszkodowanych. Pod koniec XIX wieku podjęto pierwsze próby przeniesienia praktyk ratowniczych do sektora cywilnego.

W Polsce zaczęto kształcić ratowników medycznych na początku lat 90. ubiegłego stulecia, jednakże dopiero w 2007 roku w życie weszła ustawa regulująca zakres ich praw i obowiązków.

Słowa kluczowe: ratownik medyczny, historia, kompetencje, zawód.

Today's emergency medical services began to shape up in the eleventh century. Its development over the centuries was associated mainly with large scale military operations. Gradual improvement of the quality of medical care field, improving the techniques of medical evacuation and exploration of medical knowledge resulted in improved survival of victims. At the end of the nineteenth century battlefield practices were moved to support civil sector rescue.

In Poland, the paramedics have been trained since the early 90's of last century, however, the law regulating the scope of their rights and obligations came into force not until 2007.

Key words: paramedic, history, statutory powers, profession.

Z dziejów ratownictwa medycznego

Historycy dopatrują się załóżków współczesnego ratownictwa medycznego już w XI wieku, kiedy to błogosławiony Kościoła Katolickiego Gerard Tonque cały swój majątek przeznaczają na wybudowanie punktów szpitalnych wzdłuż uczęszczanych szlaków kupieckich. Organizuje również patrole konne, których zadaniem jest dowożenie do owych punktów rannych, poszkodowanych najczęściej w wyniku napadów rabunkowych.

W połowie XI wieku powstaje również charytatywne bractwo założone przez pobożnych włoskich kupców z Almarii, które buduje w Jerozolimie Opactwo Świętej Marii Łacińskiej, a w nim hospicjum dla przybywających z Europy pielgrzymów. Z bractwa tego wywodzi się istniejący po dziś dzień Suwerenny Rycerski Zakon Świętego Jana Jerozolimskiego Szpitalników, zwany Rodyjskim lub Maltańskim.

Od tamtych wydarzeń obserwujemy rozwój szpitalnictwa, głównie związanego z ruchem pielgrzymkowym i kupieckim.¹

Inni za początek ratownictwa uznają przełom XVIII i XIX wieku, i podejmowane przez napoleońskiego lekarza polowego, barona Jean Dominique Larreya, pierwsze próby organizowania polowej opieki medycznej. To on jako pierwszy dostrzega bezpośredni związek między sprawnym transportem poszkodowanych z pól bitew a zwiększonymi szansami ich przeżycia.

W Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej impulsem do podjęcia kroków w tej dziedzinie była wojna secesyjna. W czasie jej trwania powstały grupy tak zwanych „corpsmanów”, przeszkolonych do niesienia podstawowej pomocy rannym w miejscu zdarzenia.

¹ Opracowane na podstawie informacji udostępnionych przez księdza prałata Henryka Błaszczuka – Kapelana Zakonu Kawalerów Maltańskich.

Pokaz działań ratowników medycznych podczas Dnia Otwartego Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego

Kolejne starcia wojenne: I i II wojna światowa oraz wojny koreańskie, wymusiły stopniową poprawę jakości medycznej opieki polowej, doskonalenie technik ewakuacji oraz zgłębianie wiedzy lekarskiej, co procentowało wzrostem przeżywalności poszkodowanych.

Pod koniec XIX wieku kilka dużych miast Stanów Zjednoczonych, zachęconych sukcesami medycyny polowej, podjęło próby przeniesienia praktyk ratowniczych do sektora cywilnego. Między innymi Nowy Jork wprowadził służby wyposażone w konne ambulanse, w których nierzadko pracowali lekarze.

Regiony nieurbanizowane, aż do połowy XX wieku, nie posiadały takiego wyposażenia. Do transportu pacjentów używano karawanów pogrzebowych.

Pierwsza ustawa o systemie ratownictwa medycznego uchwalona została w Stanach Zjednoczonych w 1973 roku.

Na przestrzeni lat kierunki rozwoju w tym sektorze wielokrotnie się zmieniały. Ewolucji poddawały się założenia systemowe, procedury medyczne oraz kompetencje personelu.

We wczesnym okresie rozwoju ratownictwa medycznego, w sytuacji zagrożenia życia bądź zdrowia, interweniowali lekarze. Z czasem pod ich okiem zaczęto szkolić ratowników medycznych. Wraz ze stopniowym wzrostem poziomu ich kwalifikacji oraz w związku z coraz większym zaufaniem, jakim cieszyli się wśród lekarzy, pod których nadzorem pracowali, zaczęto zezwalać na ich samodzielną pracę. W rezultacie udział lekarzy w działaniach w terenie stopniowo zanikał.

Obecnie ratownicy medyczni, „pod okiem” lekarzy koordynatorów, z powodzeniem realizują założenia systemów ratownictwa medycznego w: Stanach Zjednoczonych, Niemczech, Francji, Danii, Wielkiej Brytanii oraz Belgii.

Ratownictwo medyczne w Polsce

Na gruncie polskim prace zmierzające do utworzenia nowego zawodu medycznego, jakim miał być zawód ratownika medycznego, zainicjowali na początku lat 90. prof. dr hab. n. med. Witold Jurczyk, długoletni konsultant krajowy ds. anesteziologii i intensywnej terapii wraz z magistrem Krzysztofem Panufnikiem, ówczesnym kierownikiem Szkoły Ratownictwa Wojewódzkiej Stacji Pogotowia Ratunkowego w Poznaniu.

Pierwszym krokiem było pozytywne zaopiniowanie przez dyrektora Wydziału Zdrowia Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu pomysłu otwarcia nowego kierunku kształcenia w Medycznym Studium Zawodowym im. PCK w Poznaniu. [1] Następnie powołano zespół ekspertów, którzy stworzyli autorski program nauczania w nowym zawodzie. Po przedstawieniu dokumentu Ministerstwu Zdrowia i Opieki Społecznej oraz Centrum Doskonalenia Nauczycieli Średniego Szkolnictwa Medycznego w Warszawie, ówczesna Sekretarz Stanu Krystyna Sienkiewicz powołała pierwszą dla tego zawodu Komisję Programową, w skład której weszli specjaliści w dziedzinie ratownictwa medycznego z całego kraju.

Prace Komisji zakończono z dniem 22 maja 1992 roku akceptacją stworzonej próbnej podstawy programowej dla zawodu ratownik medyczny.

23 marca 1993 roku, decyzją Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej, w porozumieniu z Ministrem Edukacji Narodowej, dokumentacja programowa została skierowana do próbnego wdrożenia.

Pierwszy nabór kandydatów na ratowników medycznych odbył się na podstawie Zarządzenia nr 15/92 wojewody poznańskiego z dnia 15 lipca 1992 roku, o utworzeniu z dniem 1 września 1992 roku, w Medycznym Studium Zawodowym im. PCK w Poznaniu, Wydziału Ratowników Medycznych.

Tworzenie kolejnych wydziałów ratowników medycznych, w ramach Medycznych Studiów Zawodowych, rozpoczęto wkrótce po wręczeniu pierwszym absolwentom dyplomów poświadczających ukończenie Wydziału Ratowników Medycznych w Poznaniu (21 czerwca 1994 roku) oraz pozytywnym zaopiniowaniu programu nauczania.

I tak absolwenci wydziałów ratowników medycznych zaczęli pojawiać się w jednostkach ochrony zdrowia, do współpracy z którymi zostali przygotowani. Jak się jednak okazało, podjęcie przez nich pracy było niemożliwe, ze względu na brak regulacji prawnej określającej uprawnienia zawodowe ratownika medycznego.

Sytuacja prawna zawodu

Wprawdzie istniały podstawy prawne funkcjonowania zawodu, które znaleźć można w załączniku do rozporządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z 29 marca 1999 roku w sprawie kwalifikacji wymaganych od pracowników na poszczególnych rodzajach stanowisk pracy w publicznych zakładach opieki zdrowotnej. Rozporządzenie to zostało wydane na podstawie artykułu 40, ustępu 1, ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 roku, o Zakładach Opieki Zdrowotnej. [2] W wyżej wymienionym załączniku czytamy, że wymaganym wykształceniem ratownika medycznego jest wykształcenie średnie medyczne.

Innymi aktami prawnymi, w których mogliśmy znaleźć wzmiankę o zawodzie ratownika medycznego, były:

- 1) rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 grudnia 1997 roku, w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego,
- 2) Klasyfikacja Zawodów i Specjalności, tom V, Słownik Zawodów i Specjalności, zeszyt 3, Grupa: Technicy i inny średni personel – wyd. przez Ministra Pracy i Polityki Socjalnej.

Żaden jednak z wyżej wymienionych aktów prawnych nie określał szczegółowych uprawnień ratownika medycznego w Polsce.

Mimo to w 1999 roku, uruchamiając program Zintegrowane Ratownictwo Medyczne, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Zdrowia Andrzej Ryś za zgodą rektora Śląskiej Akademii Medycznej inicjuje uruchomienie kierunku ratownictwo medyczne w tej uczelni. Na przełomie 1999 i 2000 roku ŚLAM przygotowuje autorski program nauczania, który wdraża w 2000 roku i rozpoczyna nabór oraz kształcenie ratowników medycznych na poziomie licencjackim. W 2001 roku za przykładem Śląskiej Akademii Medycznej idą pozostałe uczelnie w kraju, prowadząc nabory na kierunek ratownictwo medyczne. [1]

Tak rozpoczynają kształcenie kolejne rzesze ratowników medycznych, „omamionych” obietnicą ustawowej regulacji swojego zawodu.

Na przełomie 2000 i 2001 roku, ponad 6 lat po wręczeniu dyplomów pierwszym absolwentom Wydziału Ratownictwa Medycznego, przy okazji prowadzenia prac nad projektem ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym, Minister Zdrowia powołuje zespół ekspertów, których zadaniem ma być przygotowanie rozporządzenia do ustawy, określającego uprawnienia ratownika medycznego. Pomimo pomyślnie zakończonych prac, rozporządzenie to nie może stać się obowiązującym prawem ze względu na zawieszenie realizacji całej ustawy.

W 2003 roku pierwszych 33 ratowników medycznych z tytułem licencjata opuszcza Śląską Akademię Medyczną.

W 2004 rozpoczynają się prace nad programem nauczania ratowników medycznych w systemie licencjackim, o specjalności ratownictwo medyczne, na kierunku Zdrowie Publiczne. Ówczesny Minister Zdrowia Leszek Sikorski obiecuje, że ustawa o Państwowym Ratownictwie Medycznym, w której znajdują się zapisy jasno i czytelnie przedstawiające uprawnienia ratownika medycznego, stanie się obowiązującym prawem już w 2005 roku.

W 2005 roku ustawa niestety nie wchodzi w życie. Dyrektorzy placówek przyjmują do pracy ratowników medycznych, samodzielnie określając zakres ich kompetencji na terenie własnych jednostek.

W 2006 roku o ratownikach medycznych nadal mówi się tak: „...jego [tj. ratownika medycznego] profesjonalizm rozbija się o pozycję, którą obecnie zajmuje – z jednej strony jest niespełnioną pielęgniarką, bo nie ma nawet kompetencji pielęgniarskich, a z drugiej strony jest czymś więcej niż przyuczonym sanitariuszem”.² [3]

Wreszcie nadchodzi 1 stycznia 2007 roku – w życie wchodzi ustawa o Państwowym Ratownictwie Medycznym. Określa ona wymagania kwalifikacyjne w stosunku do osób uprawnionych do podejmowania medycznych czynności ratunkowych w ramach systemu. [4]

Obok lekarza systemu i pielęgniarki systemu, do rangi ustawowej podniesiony zostaje zawód ratownika medycznego. Określone zostają: wymagane wykształcenie oraz zakres uprawnień zawodowych, oparty na wzorcach modelu amerykańskiego systemu ratownictwa medycznego – EMS (*Emergency Medical Services*), z powodzeniem działającego w Stanach Zjednoczonych już od lat 60-tych XX wieku. Ze względu na oczywiste różnice w strukturach i zasadach funkcjonowania naszych państw system ratownictwa nie mógł zostać skopiowany 1:1, niezbędne było dopasowanie go do polskich systemów: edukacji i ochrony zdrowia.

Ratownik medyczny – oszczędność w systemie?

Dlaczego polscy decydenci, po tak długim okresie „zawieszenia”, podjęli wreszcie krok

² Profesor Wojciech Gaszyński, przewodniczący Polskiego Towarzystwa Medycyny Stanów Nagłych i Katastrof: „Za dużo hurraoptymizmu” – artykuł, „Puls Medycyny” 2006, Nr 5 (128), s. 25.

umożliwiający ratownikom medycznym realizowanie swoich zadań zawodowych? Czy było to podyktowane napływającą z tak zwanego „zachodu” modą na ratowników medycznych w karetce?

Otóż nie. Decydującym argumentem był oczywiście czynnik ekonomiczny. Nie trzeba być specjalistą, aby ocenić, że wykształcenie ratownika medycznego w systemie trzyletnich studiów licencjackich jest mniej kosztowne niż sześciolatte kształcenie, a następnie uzyskanie specjalizacji przez lekarza. Również utrzymanie personelu z niższym tytułem zawodowym jest oczywistą oszczędnością. Szczególnie w dobie tworzenia Zintegrowanego Systemu Ratownictwa Medycznego oraz rosnących wymogów dotyczących czasu dojazdu zespołów medycznych na miejsce zdarzenia, wygeneruje potrzebę zatrudnienia dodatkowego personelu medycznego.

Wbrew pozorom szukanie oszczędności w tym sektorze nie jest oszczędzaniem na zdrowiu społeczeństwa. Jest to zabieg umożliwiający oszczędzanie społecznych pieniędzy, bez obniżania standardu świadczeń. A nawet, przez lepszą organizację, skutkujący podniesieniem tego standardu. Silne ukierunkowanie ratowników medycznych na konkretną dziedzinę działań medycznych pozwala na intensywniejsze zgłębianie zagadnień z tego zakresu, w toku ustawicznego obowiązkowego kształcenia i udoskonalania swoich umiejętności.

„Jeżeli postępuje się według światowych wytycznych, nie ma znaczenia, czy akcję ratunkową wykonuje lekarz, czy ratownik medyczny” [5] – uważa Jerzy Karpiński, dyrektor Wojewódzkiej Stacji Pogotowia w Gdańsku.³

Zapisy Ustawy o Państwowym Systemie Ratownictwa Medycznego z 8 września 2006 roku po raz pierwszy w Polsce uprawniają ratowników medycznych do pracy bez bezpośredniego nadzoru lekarza.

Od tego czasu w całym kraju Stacje Pogotowia Ratunkowego stopniowo zaczynają tworzyć zespoły wyjazdowe bez lekarza w ich składzie – aby (zgodnie z art. 63 ustawy) do 31 grudnia 2010 roku dostosować ich skład do wymagań, o których czytamy w art. 36, czyli o wyodrębnieniu dwóch rodzajów zespołów:

- specjalistycznych, w skład których wchodzi co najmniej trzy osoby uprawnione do wykonywania medycznych czynności ratunkowych (w tym lekarz systemu oraz pielęgniarka systemu lub ratownik medyczny); [4]

– oraz podstawowych, w skład których wchodzi co najmniej dwie osoby uprawnione do wykonywania medycznych czynności ratunkowych (w tym pielęgniarka systemu lub ratownik medyczny).

W Wojewódzkiej Stacji Pogotowia Ratunkowego i Transportu Sanitarnego „Meditrans” w Warszawie na początku 2007 roku, czyli już kilka miesięcy po wejściu w życie ustawy, powstały dwa podstawowe zespoły, natomiast na początku 2010 roku było ich już 25, co stanowi 42% wszystkich zespołów ratownictwa medycznego w „Meditransie”.

Ratownik medyczny dziś

Aktualnie ratownicy medyczni w Polsce ugruntowują swoją pozycję w systemie oraz walczą o większą świadomość całego społeczeństwa w zakresie ich zadań i kompetencji. Codziennie myleni są przez swoich pacjentów na przemian z lekarzem lub sanitariuszem, ale cierpliwie edukują – informując o istnieniu swojej grupy społecznej.

Jako odrębna grupa interesu dbają o swoje wartości, wśród których wymieniają: ochronę życia i zdrowia swoich pacjentów, realizowanie swoich ambicji, poprawianie umiejętności, a dzięki temu zwiększanie skuteczności swoich działań, praca w taki sposób, aby jako grupa cieszyć się szacunkiem i uznaniem. [6]

Ustanowienie zawodu ratownika medycznego w Polsce to dopiero początek długiej drogi przemian nie tylko w systemie, ale również, a może przede wszystkim, przemian w postawach i mentalności ludzi, z którymi przyjdzie im pracować oraz którym przyjdzie im pomagać.

Piśmiennictwo

1. Konieczny J.: Ratownik Medyczny – problemy edukacyjne i organizacyjno-prawne. Garmond, Poznań 2006.
2. Ustawa z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (Dz. U. z 2007 r. Nr 14, poz. 89).
3. W. Gaszyński. Za dużo hurraoptymizmu. Puls Medycyny 2006; 5 (128): 25.
4. Ustawa z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U. Nr 191, poz. 1410).
5. Koton-Czarnecka M.: Gdańskie pogotowie stawia na zespoły paramedyczne. Puls Medycyny 2006; 2 (125): 6.
6. Wołoszyn P.: Ratownicy medyczni – nowa grupa interesu?, Wyd. Adam Marszałek, Toruń 2007.

³ Cytat: „Gdańskie pogotowie stawia na zespoły paramedyczne” – artykuł, „Puls Medycyny”, 2006, Nr 2 (125), s. 6.

„Stop Malaria Now” na Warszawskim Uniwersytecie Medycznym

Między 9 a 15 sierpnia 2011 roku na placu przed Rektorem Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego wolontariusze Fundacji Pomocy Humanitarnej „Redemptoris Missio” prowadzili akcję „Stop Malaria Now!”.

Nadrzędnym celem akcji było zwiększenie społecznej świadomości na temat malarii w kontekście światowego problemu zdrowotnego. Intencją organizatorów było również pozyskanie silniejszego politycznego, finansowego i strategicznego zaangażowania w osiągnięcie Milenijnych Celów Rozwoju związanych ze zdrowiem.

Całe wydarzenie stanowiło wspólną, a zatem solidarną, inicjatywę dziesięciu organizacji pozarządowych z Afryki, Europy i USA. Polska była czwartym krajem z kolei, który w różnych miastach prowadził event, organizując multimedialną wystawę, tematycznie związaną z problemami malarii na świecie. Akcję „Stop Malaria Now” przy naszej Uczelni prowadzili studenci-wolontariusze Akademii Medycznej w Poznaniu, z ramienia której powstała Fundacja „Redemptoris Missio”. Promowali

wiedzę na temat malarii, zwracając uwagę na problem, który niejednokrotnie jest pomijany lub bagatelizowany. W rozstawionym namiocie, przypominającym labirynt, koordynatorka przedsięwzięcia – pani Ewa Kaczmarek i jej pomocnicy wprowadzili w świat choroby i uzmysławiali niebezpieczeństwa, które biorą się z niewiedzy na temat malarii. Przy dźwiękach fruujących, chociaż na całe szczęście stanowiących imitację prawdziwych, komarów odwiedzający wystawę poruszali się po alejkach labiryntu, w którym organizatorzy zwracali uwagę na zachorowalność, umieralność, wreszcie – profilaktykę choroby. W centrum labiryntu można było obejrzeć film, w którym mieszkańcy Afryki wypowiadali się na temat malarii, i w którym niejednokrotnie prezentowane były mity na temat tej groźnej choroby.

Wolontariusze fundacji oraz namiot przed Rektorem Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego

Biuro Informacji i Promocji WUM

źródło: www.wum.edu.pl

fotografie: Fundacja Redemptoris Missio

Studenci Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego uczestnikami obozu naukowego w Sandomierzu

Studenci Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego zrzeszeni w Kołach Naukowych przy Klinice Gastroenterologii i Żywienia Dzieci oraz przy Klinice Pneumonologii i Alergologii działających w Samodzielnym

Publicznym Dziecięcym Szpitalu Klinicznym w Warszawie, wzbogacali swoją wiedzę i doskonalili umiejętności na obozie w nadwiślańskim Sandomierzu. Organizatorem obozu naukowego był Ordynator Oddziału

Pediatrici z Pododdziałem Kardiologii Dziecięcej sandomierskiego szpitala – profesor Jan Józefczuk. Studenci pracowali na różnych oddziałach: dziecięcym, nefrologii dziecięcej, kardiologii, ortopedii, urologii oraz chirurgii i mieli okazję do bezpośrednich kontaktów z pacjentami oraz szansę na uczestniczenie w całym procesie diagnostyczno-terapeutycznym.

Biuro Informacji i Promocji WUM

źródło: www.wum.edu.pl